

GLAVNI DIREKTOR STANKO KRUMPAK IN DIREKTOR ALOJZ KOSI ZA GLASNIK IMP:

Izredna požrtvovalnost in enotnost vseh

V KOLEKTIVU, KADAR GRE ZA USPEH IN UGLED PODJETJA

Vse leto smo v Glasniku spremljali gospodarjenje v IMP, analizirali dejavnost obratov in oddelkov, objavljali priporočila organov upravljanja in njihove ugotovitve. Poslovno leto se naglo bliža koncu, kmalu bomo zamenjali koledarje in zastavili izvedbo načrtov za leto 1970. Kakšna je celovita podoba gospodarjenja v IMP, ni zanimalo samo nas, ampak bo prav gotovo v korist vsem članom delovnega kolektiva, da bodo seznanjeni s trenutnim položajem, pa tudi s perspektivami za prihodnost.

Težko je bilo v teh predprazničnih dneh najti ure, ki bi ustrezale glavnemu direktorju Stanku KRUMPAKU in direktorju finančno-računovodske službe Alojzu KOSIJU, naposled smo se le ujeli. Ko je poslovna stavba IMP utonila v pozni večerni mrak, so v direktorjevi pisarni v III. nadstropju zagorele luči. Ker so v našem poslovnem življenju, ki ne loči dneva od večera, dragocene minute, smo takoj prešli na delo.

● Tovariš direktor, poslovno leto se bliža koncu. Prek vsega leta smo lahko v poročilih za organe upravljanja spremljali rezultate dobrega gospodarjenja IMP, ki zagotavljajo poslovni uspeh do konca leta. Kateri dejavniki so bili po vašem mnenju za ta uspeh najbolj pomembni in kaj bi se dalo v tej smeri še izboljšati?

»Predvsem moram poudariti izredno požrtvovalnost članov delovnega kolektiva na vseh delovnih mestih, zasluge pa ima prav gotovo tudi enotnost vseh delavcev, kadar gre za uspeh in ugled podjetja. Iz tega temelja gradimo, ki se je pokazal, da trdno stoji na stvarnih tleh. Samo tako si lahko razlagamo, da je v zadnjih treh letih IMP povečevalo svoj bruto proizvod za 20 do 25 odstotkov, če pa primerjamo prvih 10 mesecev letos z enakim lanskim obdobjem, vidimo, da je bil letošnji bruto proizvod večji kar za 34,8 odstotka. Nedvomno je k temu delno prispevala konjunktura na tržišču, prav tako pa tudi dobra in intenzivna komercialna služba, dobri odnosi s poslovnimi partnerji in ne nazadnje kakovost naših montažnih storitev in naše proizvodnje sploh.

Poudariti pa moram svoje prepričanje, da bi se dalo navzlic izrednim finančnim pokazateljem še marsikaj izboljšati. Mislim predvsem na še boljše organizacijo dela, boljše tehnologijo in še večjo strokovno izobrazbo delavcev. Namreč, kvalitetnejši se-

stav kadrov je osnovni pogoj v perspektivi za doseganje večjih finančnih rezultatov. Če grem še bolj v podrobnosti: pri nas so še vedno velike rezerve v or-

ganizaciji dela, točneje v predpripravi dela v montažni dejavnosti in v drugih obratih, saj nas izkušnje učijo, da je prav organiza-

OB DNEVU REPUBLIKE, KO PRAZNUJE NAŠA SOCIALISTIČNA DEŽELA 26 LET, ODKAR SO BILI POSTAVLJENI TEMELJI SVOBODE, NEODVISNOSTI IN ENAKOPRAVNOSTI NAŠIH NARODOV, ČESTITAMO VSEM ČLANOM DELOVNEGA KOLEKTIVA IN JIM ŽELIMO ČIMPRIJETNEJŠE PRAZNOVANJE.

cija dela tista temeljna postavka, pri kateri imajo industrijsko visoko razvite dežele bistveno prednost pred nami. In vemo, da bi

bil finančni rezultat IMP še ugodnejši, če podjetje ne bi imelo takšnih težav, recimo, z dobavo materiala. (Nadaljevanje na 2. strani)

Panorama Bleda v enem zadnjih lepih jesenskih dni. V ospredju sta najbolj znana blejska hotela Toplice in Golf, v katerih so naredili vse instalacije naši monterji. Letos dograjeni Golf je v zadnjih mesecih polno zaživel, saj ima iz dneva v dan več nočitev, med tujci, ki prevladujejo, je največ državljanov ZRN. Z organizacijo zasedanj, kongresov in poslovnih sestankov je uprava izpolnila praznino med poletno in zimsko sezono, ki je na pragu. Velik del priznanj za solidno opravljeno delo gre tudi IMP. — Toda če kdo želi letos silvestrovati v hotelu Golf, v katerem je morda tudi sam prispeval s svojim delom, da je Bled dobil nov sedoben hotelski objekt, naj ve, da je že prepozen, saj so vsi prostori razprodani...

Pomanjkanje električne energije tudi našemu podjetju ni prizaneslo!

Tovarna elektronaprav je zaradi izklopa električne energije delala tudi ponoči — Sklep o prestavitvi delovnega časa je sprejelo vodstvo obrata s soglasjem predsednika ODS

Glede na občutno pomanjkanje električne energije, ki ga je povzročila dolgotrajna suša, so bili proizvajalci in distributerji prisiljeni omejevati potrošnjo z občasnimi izklopi, ki so bili omejeni le na dnevni čas. Zaradi tega je bila več ali manj prizadeta vsa slovenska industrija. Podjetja so si v tej situaciji pomagala na različne načine: ali določene dneve v tednu niso delala in so izgubo časa pokrila ob sobotah in nedeljah, ali pa so delala ponoči.

Ker ni bilo mogoče predvideti, koliko časa bo kritična situacija še trajala (izklop je bil običajno od 8. do 11. ure in od 14. do 17. ure), je bilo treba hitro ukrepati, ker je bilo očitno, da škoda iz dneva v dan narašča. Pomagali smo si nekaj dni na ta način, da smo določena strojna dela opravili v času, ko je elektrika bila, ostala dela pa v času izklopa. To pa je samo delno zmanjševalo izgubo v proizvodnji.

Glede na tak položaj se je vodstvo obrata odločilo za delo v nočnem času, ker nam je bilo na pristojnem mestu zagotovljeno, da ponoči izklopa ne bo. Na seji vodstva obrata je bil sprejet sklep, da bomo od 9. 11. 1969 do nadaljnjega delali ponoči, in sicer od 22. ure do 6. ure zjutraj.

V nočnem delu je bila zajeta vsa proizvodnja z vsemi službami, razen prodajne, nabavne in servisne ter dela skladiščne (ekspeditivne) in dela splošne službe. Sklep smo članom kolektiva posredovali preko obratovodje in z okrožnico na oglasnih deskah. Kljub temu, da smo tako delali dve noči, lahko trdimo, da je bil uspeh dela zadovoljiv.

Prevoz na delo in z dela (na relaciji kolodvor — TEN) je bil zagotovljen za vse, razen za tiste zunanje delavce, ki niso imeli ustreznih zvez do Ljubljane; le-ti pa so si pomagali na ta način, da so prišli na delo predčasno, ali pa so jih pripeljali tovariši, ki imajo lastna vozila.

Prav tako je bilo preskrbljeno tudi za toplo malico.

Poudariti moramo, da je celoten kolektiv razumel nastalo situacijo in sprejel sklep o nočnem delu kot edini možen izhod, ki lahko prepreči veliko izgubo in nam zagotovi redne mesečne osebne dohodke. Hkrati je s tem kolektiv tudi dokazal, da je ob kritičnih situacijah pripravljen sprejeti določen dodaten napor in stopiti v akcijo tedaj, ko za to še ni prepozno.

F. K.

ZA NOVI STATUT PODJETJA

Za razširitev samoupravljalnih pravic

V lanskem decembru je zvezna skupščina sprejela več amandmajev k zvezni ustavi, republiška skupščina pa ji je sledila v letošnjem januarju z amandmaji k republiški ustavi.

Kaj je pravzaprav amandma?

Beseda je francoskega izvora in pomeni dopolnilni ali spreminjalni predlog h kakšnemu zakonskemu predlogu ali k že veljavnemu zakonu ter dopolnitev oziroma spremembo samo.

Mimogrede naj omenim, da so v novejši zgodovini znani zlasti amandmaji k ameriški ustavi, ki so bili sprejeti v raznih dobah in s katerimi se je prvotna ustava Združenih držav Amerike znatno spremenila.

Za naše podjetje in tudi za vse druge delovne organizacije sta posebno važna XV. zvezni in XIII. republiški ustavni amandma, s katerima so bile razveljavljene dosedanje ustavne določbe o organih upravljanja v delovnih organizacijah in nadomeščene z novimi določbami.

Kmalu za tem so bili spremenjeni tudi nekateri zvezni zakoni, ki neposredno posegajo v poslovanje delovnih organizacij, zlasti temeljna zakona o podjetjih in o delovnih razmerjih. Vse te spremembe pa delovnim organizacijam nalagajo dolžnosti, da svoje interne splošne akte uskladijo z novimi zakonskimi določbami.

XV. zvezni in XIII. republiški ustavni amandma

pomenita v razvoju samoupravljanja nadaljnji korak k širjenju samoupravljalnih pravic delovnih ljudi. Kakor je bilo poprej v ustavi (zvezni in republiški) določeno, da delovni ljudje obvezno izvolijo delavski svet, upravni odbor in direktorja podjetja kot organe upravljanja, je sedaj po amandmajih določeno, da delovni ljudje sami popolnoma samostojno določajo vprašanja, o katerih odločajo neposredno na zborih delovne skupnosti in z referendumom; določene funkcije upravljanja pa poverjajo delavskemu svetu oz. drugemu ustreznemu organu upravljanja, določene izvršilne funkcije pa njemu odgovornim kolektivnim in individualnim organom, ki jih voli. DS.

Amandma torej loči:

● **funkcije upravljanja**, ki jih delovna skupnost izvršuje neposredno ali pa jih poverja enemu samemu organu — delavskemu svetu, in

● **izvršilne funkcije**, ki jih poverja kolektivnim in individualnim izvršilnim organom.

Vprašnje organa upravljanja, ki mu delovna skupnost poverja funkcije uprav-

ljanja, je torej rešeno z amandmajem. Kakšne kolektivne in individualne izvršilne organe bo imela delovna skupnost, koliko jih bo, kakšna bo njih pristojnost, za koliko časa bodo voljeni in način volitev pa mora sedaj določiti statut podjetja.

O teh načelnih vprašanjih, ki so bistvene važnosti za nadaljnji razvoj samoupravljanja, sedaj v našem podjetju intenzivno

razpravlja posebna statutarna komisija, ki bo za pristojne samoupravne organe pripravila osnutek novega statuta podjetja. Seveda pa je potrebno, da se za ta vprašanja zanimajo in s predlogi sodelujejo vsi člani delovne skupnosti, saj je določanje in sprejemanje splošnih aktov ena izmed bistvenih sprememb samoupravnih pravic delovnih ljudi v podjetju. G. K.

NOVOLETNA JELKA SE BLIŽA

Konec leta 1969 se bliža v največje veselje otrok, ki že nestrpno pričakujejo dedka Mraza.

Naša sindikalna organizacija bo tudi letos poskrbela za obisk dedka Mraza v našem kolektivu, saj je centralni delavski svet že odobril sredstva za nakup daril in organizacijo prireditve, in sicer v znesku 90.000 din.

Ceprav še ne razpolagamo s popolnimi podatki, predvidevamo, da bo letos v našem podjetju obdarjeno 1230 otrok, upoštevajoč pri tem tudi obrat Mari-bor, kateremu bomo odstopili del sredstev za nabavo daril njihovim otrokom. Za vse druge obrate bomo pripravili darila v Ljubljani.

Sindikalna odbora v Kopru in Ivančni gorici prevzameta izvedbo razdelitve daril v svojih obratih. Osrednja prireditve bo vsekakor tudi letos v Vojkovi ulici, kjer bomo obdarovali otroke staršev iz delovnih enot, lociranih v Ljubljani.

Ceprav še ni natanko določeno, katere dni bo prišel dedek Mraz v Vojkovo 58, nam je zaupal:

»Če me ne izdajo moči, bom pri vas 20. decembra, ostal pa bom dotlej, da obdarim vse. Povem pa še to: za vsakega otroka sem namenil darilo, ki me velja 70 din...«

M. D.

KRITERIJI ZA DODELJEVANJE STANOVANJ SOCIALNO ŠIBKIM DELAVCEM

Enoten vrstni red za vse

Urejeno stanovanjsko vprašanje je eden izmed osnovnih pogojev za normalno življenje današnjega človeka. Posest lastnega stanovanja pa je marsikomu nedosegljiva, posebno pri sedanjem načinu pridobivanja sredstev za te namene. Znano je, da socialno šibki delavci ne morejo misliti na nakup lastnega stanovanja ali na gradnjo hiše, saj jim osebni dohodki komaj zadoščajo za življenje. Zaradi tega, da bi tudi taki delavci prišli v bližnji prihodnosti do primernih, vendar cenjenih najemniških stanovanj, je podjetje osnovalo poseben sklad, iz katerega bi črpali sredstva za te namene.

Po podatkih finančno-računovodske službe je za nakup ali gradnjo stanovanj socialno šibkim delavcem trenutno na razpolago 1.331.900 din. Zbrana sredstva so bila formirana takole:

- iz sredstev enote IMP za gospodarjenje s stanovanji je bilo v letu 1968 oročeno pri banki 220.000 din za dobo 10 let in 180.000 din za dobo 5 let; na osnovi oročenih sredstev je podjetje upravičeno po 1 letu do posojila v višini 700.000 din;

- amortizacija od stanovanj naše stanovanjske enote znaša 95.750 din;

- po zaključnem računu za leto 1968 je bilo iz dohodka izločeno za stanovanja socialno šibkim delavcem 486.658 din;

- po revizijski komisiji SDK ugotovljeni višek do-

hodka iz leta 1968 pa znaša 49.582 din.

Za to, da bodo razpoložljiva sredstva kar najbolj racionalno izkoriščena, je potrebno najprej ugotoviti, koliko stanovanj za socialno šibke delavce sploh potrebujemo. Zaradi tega so samoupravni organi podjetja sprejeli ocenjevalne kriterije, po katerih bomo

ugotavljali upravičenost delavcev do stanovanj, ki bodo kupljena ali zgrajena za socialno šibke delavce.

Kriteriji za dodeljevanje stanovanj pa so naslednji:

1. Leta zaposlitve pri podjetju:

- do 2 let 0 točk
- 2–5 let 3 točke
- 5–10 let 5 točk
- nad 10 let 8 točk

2. Odnos do dela:

- slab 0 točk
- dober 3 točke
- odličen 6 točk

3. Gmotni položaj (zaslužek na člana družine mesečno):

- nad 501 din 0 točk
- od 451–500 din 2 točki
- od 401–450 din 4 točke
- od 351–400 din 6 točk
- manj kot 350 din 8 točk

4. Zdravstveno stanje:

- vsi člani družine zdravi 0 točk
- 1 član družine bolhen 3 točke

- 2 člana družine bolhna 5 točk
- več članov družine bolhnih 8 točk

5. Ocena sedanjega stanovanja (glede na oceno po odločbi občine):

- nad 80 točk 0 točk
- 70–80 točk 3 točke
- 60–70 točk 4 točke
- 50–60 točk 5 točk
- 40–50 točk 6 točk
- 30–40 točk 8 točk
- do 30 točk 10 točk

Po gornjih kriterijih lahko socialno najšibkejši delavec dobi 40 točk. Zato bo tak delavec tudi na prvem mestu »rang-liste« za dodelitev stanovanja. Število zbranih točk po usvojenih kriterijih določa torej vrstni red prosilcev za stanovanja.

Po sklepu CDS so obratne komisije za družbeni standard in sekretarji obratov zadolženi, da zberejo za

tiste delavce, ki nimajo primernih stanovanj, pa bi bili po teh kriterijih upravičeni do najemniškega stanovanja od podjetja, vse potrebne podatke, in sicer najkasneje do 20. decembra 1969. Imenske sezname pošljejo obrati centralni komisiji, ki bo sestavila enoten seznam za celo podjetje; v tem mora biti upoštevan vrstni red prosilcev, ki ga določa število zbranih točk, ne glede na obrat, v katerem kdo dela.

Vse člane delovne skupnosti, ki menijo, da so upravičeni do stanovanja po navedenih kriterijih, opozarjamo, da takoj oddajo sekretarjem obratov ustrezne prošnje: te naj bodo utemeljene s podatki, ki bodo služili obratni komisiji pri ocenjevanju.

A. R.

NA OBISKU PRI NAŠIH »KURJAVARJIH« V POREČU

KJER SMO MI, NI MRTVE SEZONE!

Ko je Andrija Foršarič iz kadrovske službe mimogrede pogledal fotografijo — pripravljeno za nadaljnjo obdelavo v tiskarni, je takoj rekel:

»Tale je pa Gladovičev Ivo, še od tedaj se ga spominim, ko je kot vajenec prišel k podjetju. Kje pa je sedaj?«

Uganila je.

Iva smo, tako da ni o tem nič vedel, posneli na gradbišču nove upravne stavbe Velegostinskega podjetja PLAVA LAGUNA v Poreču. Tam s svojo skupino 9 fantov montira centralno kurjavo in kotlarno.

Delo smo pogodbeno prevzeli od koprškega SGP Stavbenik, pravzaprav od njegovega samostojnega obrata »Jože Suran« v Poreču. Naša dela pri instalaciji vodovodnih in sanitarnih naprav, centralne kurjave in kotlarni ter električne instalacije v kotlarni bodo veljala okoli 25 starih milijonov. Pri tem so »vodovodarji« grobo instalacijo že zaključili, za kasneje jim preostane le še kompletacija. Na gradbišču je poleg gradbincev od naših le Gladovičeva skupina monterjev centralne kurjave.

Na prostornem dvorišču stavbe v izgradnji nam najprej pade v oči stari vodnjak z letnico 1841. Ivo pa nas popelje v klet, prav v bližnji vodnjak in sproti pojasnjenje:

»Vodnjak je zaščiten in pod spomeniškim varstvom, ni govora, da bi ga podrli. Sicer pa smo prav pod njim našli pravzaprav idealno mesto za desetakubično cisterno s kurilnim oljem. Namestili smo jo, še

preden so zazidali stene, saj bi je sedaj ne spravili noter. Edini problem bi bil dotakanje olja, zato smo speljali dovod do pokritega jaška, ki bo čisto ob cesti in torej natakkanje ne bo delalo nobenih težav. Sicer pa bo v cisterni olja dovolj za več kot tri mesece.«

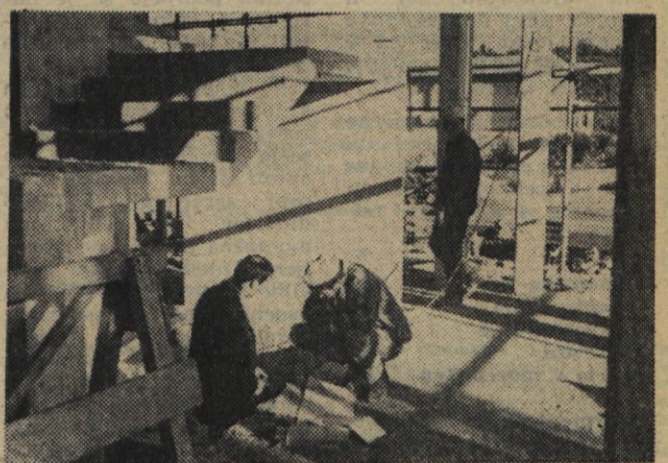
V pritličju stavbe, v kateri ima prepih še prosto pot na vse strani, so nas zbudili v oči že postavljeni in privarjeni radiatorji. Sten pa še nikjer. Vendar Ivo ne odlašal z odgovorom:

»Stene bodo montažne, pa je zanje še dovolj časa. Sicer pa je ogrodje stavbe iz izredno debelega armiranega betona, zato ji pravimo kar bunker. Načrte pa so že večkrat popravili in smo imeli tudi mi zaradi tega nekaj težav pri delu.«

Naši fantje stanujejo privatno, hranijo pa se kakeur kdaj, saj delajo najpogosteje od 7. zjutraj pa do 5. popoldne. Priročno se nad draginjo, saj plačajo prenočišče tudi po 12 din na noč. To sedaj, v novembru, ko ni sezone! Tu pa smo se krepko zmotili.

»Kaj pa še, tu sploh ni mrtve sezone. Sedaj, ko ni turistov, nas je pa cel kup obrtnikov, saj delajo vrsto objektov, med drugim kar tri hotele — Galeb II, Galeb III in Kristal — hkrati. Cene zato takorekoč sploh ne padejo,« so nam povedali.

Sonce je spuščalo že dolga senca, ko so nam je pridružil še Franc Cerar, znani »vodilnik« naših vodovodarjev. S svojo skupino montira črpalno post-

Pregled načrtov ob obisku šefa montaže na gradbišču

jo za morsko vodo v hotelu Galeb. Obe skupini sta se brž dogovorili, da si gresta zvečer ogledat televizijski prenos košarkarske tekme Jugoslavija : Evropa.

Sicer pa prebijemo prosti čas tako ali drugače. Tu se že kar spoznamo, saj smo letos skoraj neprestano v Poreču, delali smo že v Parentumu in Galebu. Včasih gremo tudi v znani internacionalni klub Zelena laguna, ki smo ga med seboj krstili za Rakeino ba-

zo... Največkrat pa se odpravimo kegljat..., pove Ivo in si popravi papirnato čepico.

... Na kegljišču pa je glavni, pomislite, eden izmed naših vajencev... pa čeprav ga včasih kar malo vstran zanese, ko spusti težko kroglo iz roke... ga plastično dopolni France Cerar.

Z zahodom sonca se je naglo temnilo, cesta iz Poreča proti Kopru pa ni dobi boljše, kot je bila polet.

A. P.

Sten še ni radiatorji že stojel!

REZULTATI POSLOVANJA V TREH ČETRTINAH LETA IN NJIHOVA ANALIZA

Vsak posameznik prispeva za napredek podjetja

Samoupravnim organom podjetja je bila meseca novembra predložena v razpravo analiza poslovanja za pretečeno 9-mesečno obdobje. Zaradi razmeroma dobrih poslovnih uspehov so bila poročila strokovnih služb sprejeta brez bistvenih pripomb, kar pa ne sme biti povod za to, da bi v bodoče delovni član zaposlenih popustil. Stanje na tržišču nas sili, da vse negativne pojave v poslovanju sproti odpravljamo, ker bomo le na ta način lahko obvladali položaj, ki ga narekuje tržišče in ne nazadnje tudi reformni pogoji poslovanja.

Namen tega članka je, da z uspehi in neuspehi poslovanja seznanimo vse delavce in ne samo ožji krog samoupravljalcev, ki so izvoljeni v organe upravljanja, kajti le na ta način bo mogoče doseči, da bo vsak posameznik prispeval po svojih močeh in zmožnostih k napredku.

Po odobrenem letnem načrtu je predvideno, da bo znašala letna vrednost bruto-realizacije izvršenih montažnih del in proizvodnje 217.030.000 dinarjev. Postavljena letna planska naloga je bila po zaključnem 9-mesečnem poslovanju dosežena 85,4 % v znesku 185.377.335 din. Do izpolnitve letnega plana manjka torej le še 14,6 % ali 31.652.665 din. V odnosu na razpoložljivi delovni čas za 9-mesečno obdobje pa je bila po planu predvidena realizacija v znesku 180.161.500 din, iz česar sledi, da je bila 9-mesečna planirana obveznost presežena za 15,5 %, pri posameznih obratih pa takole:

	%		
— CKV Ljubljana	za 23,5	— eksterna	166.841.467 din
— CKV Maribor	za 11,5	— interna	18.535.868 din
— CKV Koper	za 16,6	DOSEŽENI REZULTATI	
— Elmontaža	za 24,4	ZA PRIBLIŽNO 15 %	
— TEN	za 9,3	BOLJŠI	
— Trata z Ivančno gorico	za 9,6	OD NAČRTOVANIH	
— Projektivni biro	za 14,7	Na inozemskem tržišču	
— Avtopark	za 3,1	nam je uspelo prodati naše	
— DVI na konvertibilnem področju	za 12,1	montažne usluge in izdelke	
— DVI na klirinškem področju	za 12,6	za 45.792.242 din, kar je za	
— programske razvojna služba	za —12,5	34.818.634 din več kot v ena-	
		kem obdobju lanskega leta.	
		Od izkazanega povečanja	
		pa odpade na:	
		din	

Po podatkih o izvršitvi plana realizacije za 10 mesecev pa lahko zatrdimo, da bo letni plan dosežen že ob zaključku novembra. Ta trditev je utemeljena s tem, da je bilo do konca oktobra izvršeno že za 204 milijone 676.568 din del in manjka torej do izpolnitve letnega plana le še 6,7 % oz. 12.353.432 din celotne planirane vrednosti.

Po podatkih 9-mesečne analize je ugotovljeno, da so posamezne vrste dejavnosti v celotni realizaciji udeležene s sledečimi odstotki:

	%
— montaža	66,4
— proizvodnja	26,8
— projektiranje	2,2
— prevozi	0,3
— delo v inozemstvu	4,3

Iz pregleda je razvidno, da v podjetju močno prevladuje montažna dejavnost. Vrednost opravljenih montažnih del je nasproti lanskemu 9-mesečnemu obdobju večja za 33.396.003 dinarjev. Vendar je bilo to povečanje doseženo predvsem v inozemstvu, saj smo od navedenega zneska uspeli povečati vrednost izvršenih montažnih del na domačem tržišču le za 5,6 % oz. za 5.274.692 dinarjev.

Od skupno izvršene bruto realizacije znaša:

— montažna dela in druge storitve	31.467.005
— prodano proizvodnjo	3.316.382
— prodane projektne storitve	35.247

Obseg izvoza na konvertibilno področje se je nasproti lanskemu letu povečal za 30 %, na klirinško področje pa za 187 %.

Po podatkih obratovnega knjigovodstva pa je bilo ob zaključku tretjega tromesečja ugotovljeno, da so obrati našim kupcem vnaprej zaračunali 5.372.526 dinarjev za nedovršena montažna dela in nedobavljene izdelke. Zaradi pravilne ugotovitve poslovnega uspeha po posameznih obratih je potrebno doseženo fakturirano realizacijo za ta znesek znižati. S to korekcijo se zniža procentualna izvršitev letnega plana od 85,4 % na 82,9 %, izvršitev 9-mesečnega plana pa od 115,5 % na 112,1 %.

Za doseženo 9-mesečno realizacijo je bilo pri podjetju zaposleno povprečno 2144 delavcev (planirano pa 2149). Razen tega zaposluje podjetje še 316 vajencev. Stanje delavcev v začetku leta je znašalo 2082, tekem 9 mesecev je prišlo k podjetju 451 delavcev, odšlo pa 317, tako da je znašalo stanje delovne sile zadnji dan meseca septembra 2218 za-

poslenih. Fluktuacija delovne sile se je letos povečala za 23 % predvsem zato, ker je bilo precej delavcev sprejetih med letom v delovno razmerje za določen čas.

Povprečno 2144 delavcev je v treh tromesečjih izvršilo skupno 3.621.528 efektivnih delovnih ur, kar znaša 71,9 % letnega oz. 99,1 % 9-mesečnega plana. Od skupnega števila izvršenih efektivnih delovnih ur odpade 26,9 % na režijske in 73,1 % na proizvodne ure. V primerjavi s istim obdobjem preteklega leta se je procentualni odnos režijskih ur nasproti proizvodnim delovnim uram povečal za 0,4 %, zato je treba težiti za tem, da to razmerje v bodoče izboljšamo.

Primerjava indeksov dosežene realizacije in indeksov porabljenega delovnega časa s planom nam pokaže, da je bil dosežen za 15 % boljši rezultat od načrtovanega. To je deloma posledica večje produktivnosti dela, nekaj tega uspeha pa je pripisati boljšemu komercialnemu plasmaju naših uslug in izdelkov na tržišču. Analiza podatkov je po teh kriterijih za vse obrate ugodna, saj so planska predvidevanja prav vsi presegle.

POVEČANA STORILNOST IN UGODEN ASORTIMENT DEL

Analiza porabljenega delovnega časa v 9 mesecih poslovanja pokaže, da je bilo izgubljeno na račun državnih praznikov, letnih dopustov, boleznih ter opravičenih in neopravičenih izostankov z dela skupno 479.000 ur oz. 223 ur na 1 delavca, kar je za 2,2 % manj kot v istem obdobju preteklega leta. Izgubljene delovne ure so bile delno nadomeščene z nadurnim

delom, saj je bilo nadur skupno 370.484 ali povprečno 173 na 1 delavca, kar je za 3,6 % več kot lani. Tega povečanja sicer ni pri vseh obratih, vendar je za bodoče potrebno nadurno delo omejiti na kar najmanjšo mero.

Vrednost planirane realizacije na 1 proizvodno uro (brez del na inozemskem tržišču) znaša 65,53 din, dosežena pa 73,93 din. Presežek planskih predvidevanj za 8,40 din ali za 12,8 odstotka je delno zasluga delavcev zaradi povečane storilnosti, delno pa je ta uspeh pripisati ugodnemu asortimentu izvršenih del. Po tem kriteriju analizirana vrednost dosežene realizacije, brez vrednosti materiala in tujih storitev, izkazuje za 11,5 % boljši rezultat od planiranega, saj je doseženo 34,18 din realizacije na 1 proizvodno uro, plan pa je predvideval le 30,65 din.

Z analizo stvarnih stroškov poslovanja je ugotovljeno, da so ti v primerjavi s planom nižji za 4,5 %. Dobre rezultate so po tem kriteriju dosegli vsi obrati razen Kopra, ki pa bo predvidoma do konca leta dosegel tako visoko realizacijo, da bo ta krila previsoke stroške poslovanja v 9 mesecih. Znižanje stroškov nasproti planu je doseženo predvsem pri materialu, osebnih izdatkih, osebnih dohodkih in drugih stalnih režijskih stroških, zvišanje stroškov pa je zabeleženo pri tujih storitvah; vendar se ti kompenzirajo z večjo realizacijo.

Nižji stvarni poslovni stroški od planiranih imajo odločilno vlogo pri doseženem dohodku, od tega pa je odvisna predvsem višina osebnih dohodkov in skladov.

Po 9-mesečnem periodičnem obračunu (brez del v inozemstvu) znaša celotni dohodek podjetja 182 milijonov 217.468 din. Od tega zneska odpade na fakturirano realizacijo letošnjega leta in prenos neplačane realizacije iz preteklega leta 181.658.906 din, obresti od oročenih sredstev pri banki je 132.252 din in izrednih dohodkov 426.310 din. Za doseženi celotni dohodek znašajo poslovni stroški oz. porabljenega sredstva 117 milijonov 620.358 din. Ostanek 64.597.111 din pa je dohodek podjetja, ki je razdeljen na osebne dohodke, družbene dajatve in bruto sklade.

ZAJETEN PRESEŽEK ZA 3. TRIMESEČJE

Po pravilniku o delitvi dohodka znaša odstotno razmerje med osebnimi do-

hodki in skladi 80:20. Navedeno določilo pravilnika pa velja le za tisti del dohodka, ki ne vsebuje družbenih dajatev. Na osnovi tako izvršene delitve dohodka odpade po 9-mesečnem periodičnem obračunu na osebne dohodke 51.560.888 din. Od tega zneska je bilo delavcem v teku 9 mesecev že izplačano 47.413.870 dinarjev, ostanek v znesku 4 milijone 147.018 din pa bo izplačan kot presežek za III. četrtletje.

Po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov se lahko po vsakem periodičnem ali zaključnem računu izloči iz sredstev, namenjenih za osebne dohodke, do 3 % v rezervni sklad za osebne dohodke. To določilo pravilnika v sedanjem primeru ni bilo uporabljeno, pač pa bo upoštevano pri zaključnem računu.

Na osnovi sprejetih sklepov samoupravnih organov podjetja bo presežni del osebnih dohodkov za III. četrtletje izplačan delavcem v 2 delih, in sicer v novembru 30 %, v decembru pa 70 %, obakrat skupno z rednimi mesečnimi prejemki.

Razdelitev presežnega dela osebnih dohodkov po obratih je izvršena na osnovi doseženega poslovnega uspeha v preteklem 9-mesečnem obdobju. Z upoštevanjem tega načela pripadajo obratom naslednji zneski:

	din
— CKV Ljubljana	853.768
— CKV Maribor	513.752
— CKV Koper	125.588
— Elmontaža	865.344
— TEN	590.682
— Trata z Iv. gorico	632.704
— Projektivni biro	100.763
— Skupne službe	464.517

V vseh navedenih zneskih sta upoštevana poleg drugih dajatev tudi 4-odstotni stanovanjski prispevek in 1-odstotni prispevek za obnovo Skopja.

Sorazmerno precejšnjo zajetnost zneska presežnega dela osebnih dohodkov za III. četrtletje je pripisati predvsem dobremu gospodarjenju in dejstvu, da smo tekom tretjega tromesečja prejemali samo redne mesečne dohodke brez presežnega dela.

Doseženi dobri rezultati poslovanja naj bodo tudi v bodoče vodilo pri izvrševanju delovnih nalog. Uspešen zaključek poslovnega leta nam bo zjamčen le s složnim delom, zato si moramo vsi prizadevati, vsak po svojih močeh in zmožnostih, da bodo rezultati v bodoče še boljši.

A. R.

DELO ORGANOV UPRAVLJANJA

Uspešno delo v tretjem trimesečju

V preteklem mesecu so se sestali na sejah vsi organi upravljanja podjetja in posameznih obratov. Na dnevnem redu so imeli predvsem razpravljanje o analizi poslovanja in delitvi dohodka za tretje trimesečje. Ugotovili so, da je bilo poslovanje tudi v tem razdobju povsem uspešno, tako v posameznih obratih kot v celotnem podjetju.

Upravni odbor je imel sejo že 30. oktobra. Po razpravljanju o analizi poslovanja in delitvi za 3. trimesečje je sklenil predlagati CDS, naj se presežni del osebnih dohodkov razdeli, in sicer 30 odstotkov konec novembra, ostalih 70 odstotkov pa konec decembra.

V nadaljnjem je UO razpravljalo o nakupu stanovanj za socialno šibke člane kolektiva. Ker ima podjetje sredstva za nakup stanovanj, je sestavil prioriteto listo članov kolektiva z določljivo točko po kriterijih, ki upoštevajo čas zaposlitve pri IMP, odnos do dela, materialni položaj, število družinskih članov in zdravstveno stanje. Podrobneje poročamo o tem v posebnem članku.

Skleniti je posebno zavarovanje delavcev za primer nesreče na službenih potovanjih. Izdela naj se konkreten predlog z več variantami ter ugotovi možnost, da bi v podjetju ustanovili poseben sklad, iz katerega naj bi ob nesrečah izplačevali zavarovalnine. Več o tem bomo poročali prihodnje.

Redni delovni čas v montažni dejavnosti se določi za zimski čas od 1. novembra do 1. aprila od 7. do 15. ure, za delavce zaposlene v upravni stavbi na Titovi 37. pa od 6.30 do 14.30.

UO je nadalje razpravljalo o nekaterih spremembah pravilnika o varnosti pri delu.

Obratom UO predlaga, naj v delovno razmerje v bodoče ne sprejemajo vajencev, ki so po lastni krivdi prekiniteli učno razmerje pri podjetju.

CDS pa UO predlaga, naj odobri sindikalni organizaciji dotacijo 90.000 din za obdaritev otrok članov kolektiva ob novejnih letih.

UO je razpravljalo še o prošnjah nekaterih delavcev za posojilo za gradnjo stanovanj, odobrili predložena službeno potovanja v inozemstvo in sprejel sklep, da se prekritja koč na Veliki planini, potrebni znesek pa je vnesti v plan investicijskega vzdrževanja za l. 1970.

STANOVANJA IN ZAVAROVANJE

Centralni delavski svet se je sestel 17. novembra. Po obširnem razpravljanju je sprejel poročilo o analizi poslovanja in sklep o razdelitvi dohodka za 3. trimesečje, s tem da se presežek osebnega dohodka iz tega razdobja razdeli delavcem po predlogu UO.

Nadalje je CDS sklenil, da se podjetje včlani v Združenje jugoslovanskih livarn, ker je to za uspešno poslovanje naše livarne v Ivančni gorici potrebno. Podjetje vstopi tudi v članstvo Biroja za gradbeništvo, v katerem so ustanovili posebno instalcijsko sekcijo.

Sredstva, ki so rezervirana za nakup stanovanj za socialno šibke člane kolektiva, naj se čimprej namensko uporabijo. Še poprej pa je treba sestaviti vrstni red prosilcev za stanovanja. Če bi se izkazalo, da sredstva v centralnem skladu podjetja ne zadostujejo, naj tudi obratni delavski svet ob zaključnem računu določi del svojih sredstev za ta namen. Posebna komisija, ki jo sestavljajo tov. Kosi, Remec in Lopatič, pa naj poskrbi za nakup čim bolj cenehnih stanovanj.

CDS je nadalje sprejel predloge UO glede sklenitve zavarovanja delavcev za primer nesreče na službenih potovanjih (za nevarna rizika smrti in invalidnosti) in o zimskem delovnem času ter odobril dotacijo 90.000 din sindikalni organizaciji za obdaritev otrok ob novejnih letih.

ciji za obdaritev otrok ob novejnih letih.

Delavci, ki bodo letos dopolnili 20 let neprekinjene zaposlitve pri podjetju, bodo kot nagrado za vlozene napore prejeli po 2400 dinarjev.

Delavcem, ki se vozijo na delo in z dela z javnimi prometnimi sredstvi, se povrnejo mesečni prevozni stroški z omejitvijo od 50 do 150 dinarjev, stroške izven te omejitve pa plačajo sami.

Po poročilu centralne komisije za delitev osebnih dohodkov je CDS nadalje razpravljalo o pritožbah nekaterih delavcev glede osebnih dohodkov, o izjemnem povečanju dodatka za nadurno delo na nekaterih gradbiščih (po predlogu CDS Maribor), o vskladih osebnih dohodkov za vsa enaka režijska delovna mesta v posameznih obratih (po predlogu komisije CKV Ljubljana), o razporeditvi mojstrov v višje kategorije v zvezi z uvedbo »Georgiastema« in o priznavanju vajeniške šole kot srednje šole. O stališču CDS glede posameznih predlogov bodo predlagatelji obveščeni, o splošno pomembnih sklepih pa bo širše poročal tudi Glasnik.

ENOTNI KRITERIJI ZA DODELITEV STANOVANJ

Tudi obratni delavski svet so imeli v preteklem mesecu redne seje, na katerih so razpravljali predvsem o analizi poslovanja in delitvi dohodka za 3. trimesečje, vsak za svoje področje dela in za celotno podjetje.

Vsi ODS so sprejeli tudi kriterije za določitev vrstnega reda socialno šibkih članov kolektiva, za katere bo podjetje kupilo stanovanja.

O raznih vprašanih tekočega poslovanja so sprejeli naslednje sklepe:

● ODS obrata CKV-Ljubljana

Sprejel je poročilo stanovanjske komisije o razdelitvi posojil v letu 1969 za nakup ali gradnjo stanovanj. Predlagal je, naj bi kupljena stanovanja oddali socialno šibkim članom kolektiva po obratih sorazmerno sredstvom, ki jih je v ta namen posamezni obrat vložil. Leta v obratu ni takih članov kolektiva, se stanovanje odstopi drugemu obratu.

Juriju Kamenarju je ODS odobril plačilo odškodnine 15.000 din za delno izgubljeni vid zaradi nesreče pri delu.

NAŠI PREUREJENI KOČI NA VELIKI PLANINI VABITA

V TIHO DOLINO NA HITREJŠE SMUČANJE

Komaj smo v okviru Počitniške skupnosti podjetja dejansko zaključili poletno sezono v domovih ob morju, že se pripravljamo na zimsko sezono: zaživeli bosta koči na Veliki planini, pa tudi dom na Pohorju bo sprejel zimske dopustnike.

Se pred sezono pa bo treba marsikaj urediti in pripraviti, da bo bivanje ugodno. Vsi, ki so obiskovali Košto in Ciklamo, imajo gotovo v slabem spominu težavno kurjenje štedilnikov, težave z dimniki in z razsvetljavo, pa še kaj. S skromnimi sredstvi pa smo te nevarnosti že odpravili.

Tako smo na obeh kočah s pomočjo prizadevnih članov obrata Elektromontaža uredili strešne vodne. Na zahtevo inšpekcijske službe iz Kamnika smo na obeh kočah napravili nove zidane dimnike. Nadalje smo uredili plinsko razsvetljavo v obeh kočah, na razpolago so tudi plinski rešojci, razen tega pa smo nabavili tudi nove štedilnike za trdo gorivo. V koči Ciklama smo na novo ošili stene v zadnjih prostorih, v načrtu pa imamo tako obliko stranskih prostorov kakor tudi prekritje streh obeh koč, za kar nam je upravni odbor podjetja že odobril potrebna finančna sredstva. Obnovili smo nekaj inventarja in posteljnine ter tako upamo, da se bodo obiskovalci počutili udobno.

Poznamo smo se še pri podjetju Ljubljana-Transport, ki je glavni organizator rekreacije na Veliki planini, kako daleč so s pripravami z zimsko sezono. Povedali so nam, da bosta gondolska žičnica in sedežnica obratovali s polno zmogljivostjo. V Tihi dolini, kjer so glavni smučarski tereni, bodo poleg že obstoječe vlečnice uredili še tri prenosne vlečnice. Tudi nov stroj za teptanje snega bo sproti urejal smučišča. Popravili so še gostišče na Zelenem robu, tako da bo ta prijetna postaja še bolj kot doslej privabljala pomoči potrebne obiskovalce Velike planine.

Te vrstice smo namenili za kratko obvestilo vsem, ki se zanimajo za to, da bi deli dopusta preživeli na snežnih poljanah Velike planine. Pravočasno se torej odločite in rezervirajte prostore. Zaradi tega, da bodo koče polno zasedene, priporočamo, da se prijavlja vsaj toliko ljudi, kot je prostih ležišč.

Cene so nespremenjene: 3 din dnevno za ležišče, za otroke do 7 let pa je bivanje brezplačno.

T. P.

● ODS obrata Elektromontaža

Odpiše se orodje in drugi predmeti, ki so bili izgubljeni ali ukradeni desetim delavcem obrata. Odpiše se tudi dotrajano in neuporabno orodje po predlogu komisije.

● ODS Tovarne elektronaprav

Izvoli se komisija, ki naj raziše, kaj se je zgodilo z manjkajočimi U-omarcami.

Kolegij obrata naj se sestane vsaj enkrat mesečno, direktor obrata pa zadolži posameznike za izvajanje sklepov ODS. Do prihodnje seje naj direktor obrata skliče kolegij, ki naj analizira stanje, nakazano v razpravi ODS na V. seji, sprejme ustrezne ukrepe in jih sporoči na prihodnji seji.

ODS je odločil še o nekaterih pritožbah delavcev glede osebnih dohodkov, Ivanu Zoretiču pa odobril 21-dnevno zdravljenje v toplicah na račun sredstev obrata.

● ODS obrata Maribor

Odpiše se razno orodje, ki je bilo izgubljeno ali ukradeno na raznih gradbiščih, ali pa je že izrabljeno.

Prošnje nekaterih delavcev za povrnitev šolnin se odstopijo v odločitev centralni komisiji.

Kegljaškemu klubu obrata se odobri dotacija 2000 din.

● ODS skupnih služb

Predlog tov. Mihečiča, da bi delavcem, ki se strokovno izobražujejo odobrili izreden študijski dopust in povrnili stroške šolanja, se odstopi kadrovske in splošni službi zaradi izdave dokončnega predloga, ki naj se potem predloži v razpravljanje in odločitev ODS.

● ODS projektivnega biroja

Joži Perše, ki je že dalj časa v bolniškem staležu, se odobri denarna pomoč 500 din.

V komisijo za ocenitev in korekcijo sedanjih internih norm, ki se bodo uporabljale dokler ne bodo izdelane nove, se imenujejo ing. Havliček, Pečar, ing. Zakotnik, ing. Blumauer in ing. Krajc. Komisija pa naj v 3 mesecih izdela osnutek novih norm.

● ODS Tovarne Trata

Dopolniti je pravilnik o varstvu pri delu z določbo, da morajo delavci, zaposleni v livarni, na nevarnih mestih pod dvigalom nositi čelade.

Anton Mavrič se za vestno in prizadevno delo izplača enkratna denarna nagrada 1000 din, Rudiju Bukovcu pa za uspehe pri znižanju režijskih stroškov enkratna nagrada v isti višini.

Osnovni organizaciji RK v Sentvidu pri Ljubljani se dodeli enkratna denarna pomoč 500 din za pogostitev starčkov.

G. K.

Izredna požrtvovalnost in enotnost vseh v kolektivu

(Nadaljevanje s 1. strani)
kar nam pogosto povzroča, da proizvodni delavci niso stalno izkoriščeni. Resda so tu vmešane večkrat tudi

...kakovost naših montažnih storitev in proizvodnje...

objektivne težave, saj je znano, da je na jugoslovanskem tržišču veliko pomanjkanje raznega materiala in da so se dobavni roki zvišali postopoma od treh do deset mesecev, toda prav ob takih težavah mora vsak še podvojiti svoja prizadevanja, da popravimo zamujeno.

No, če sklenemo to točko na kratko: IMP je dobro gospodarilo v letu 1969 in imelo zasedene vse zmogljivosti, pri čemer pa moram omeniti tudi naše solidne usluge in cene, ki so konkurenčne firmam iz naše panoge.

Stanko Krupak se je zazrl v zapiske, kot bi hotel še enkrat preveriti podatke in morda podkrepiti še kakšno jasno in izčrpno misel o gospodarjenju v letošnjem letu ter se pripravil na drugo vprašanje, ki je, žal, tudi v slovenskem gospodarstvu vse bolj aktualno.

● Osnovna težava precejšnjega dela slovenskih gospodarskih organizacij je — nelikvidnost. Na kakšne probleme zadeva IMP s tem v zvezi, kako se bori proti nelikvidnosti in kaj si obeta od novih zveznih ukrepov, ki naj bi ta problem postopoma le omilili?

»IMP je stalno likvidno, kar je v glavnem velika zasługa izterjevalne službe, ki jo vodi Alojz KOSI. Vpeljali smo tudi praks dogovarjanj o plačilih, pri čemer so seveda načini od dolžnika do dolžnika drugačni. Osnovno načelo pa

je: poslovne partnerje je treba dobro poznati. Seveda pa dober aparat, ki spremlja dogajanja na tržišču, vzame veliko časa, kar bi bilo v normalnih razmerah nepotrebno. V boju proti nelikvidnosti sklepamo pogodbe s podjetji, ki so plačilno sposobna, za podjetja, o katerih smo v dvomih glede na njihovo likvidnost, pa naše proizvode prodajamo prek trgovske mreže, ki je razširjena prek vse Jugoslavije: Metalka, Željpo, Industrijetehna, Elektrotehna in drugi. Na rednih sestankih se pogovarjamo o dolžnikih in, če je potrebno, tudi dvakrat na mesec razpravljamo o poslovnih partnerjih, s katerimi imamo dolgoročne pogodbe, ter obravnavamo stanje plačil.

Res pa je, da je danes pri nas, žal, tako, da si lahko danes likviden, jutri pa si že na seznamu nelikvidnih podjetij, se strinjaš, Lojze, kajne?

...skrbeti za visokokvalitetne strokovnjake v podjetju...

Ko smo zvedeli za načrt zveznih ukrepov, ki naj bi omilili problem nelikvidnosti, nanašajo pa se na prevelike apetite v investicijski potrošnji, smo pripravili previdnostne ukrepe. Vzroki, zakaj je IMP likvidno, so, razen tistih, ki sem jih omenil prej, tudi, da smo nenehno zviševali obratna sredstva, zniževali pa zaloge nekurantnega materiala in ga odpisali, kolikor je bilo treba, znižali smo tudi zaloge reprodukcijskega materiala.

Tudi v perspektivi bo moralo podjetje izločati iz dohodka večja finančna sredstva za obratna sredstva in še znižati zaloge reprodukcijskega materiala, vsaj v nekaterih skladiščih.

Z gospodarjenjem smo prešli na bolj delikatno temo.

ki je bila v podjetju predmet obširnih razprav.

● V začetku leta opravljena reorganizacija podjetja že kaže prve sadove. Ali so ti v okviru vaših pričakovanj?

»Sadovi in uspehi nove organizacije podjetja so že na dlani, zdaj pa bo treba izpopolniti še nekatera delovna mesta; pri tem imam v mislih predvsem delovno mesto glavnega kalkulanta podjetja, ki bo lahko dajal navodila vsem drugim kalkulantom na obratih, in pa več pozornosti bomo morali posvetiti tudi raziskavi tržišča.

● Tovariš direktor, IMP je med največjimi montažnimi podjetji ne le v Sloveniji, ampak tudi v Jugoslaviji. Ali to dejstvo ugodno vpliva na uspehe in razvoj podjetja in ali ima morda tudi svoje negativne strani?

»Nedvomno je pozitivno, da IMP kot edino podjetje te stroke v Jugoslaviji lahko prevzema kompletna inženiring dela, od projektiranja do izvedbe instalacij tudi na največjih gradbiščih, saj ima za to potrebne zmogljivosti, pri tem pa lahko zadovolji še druge naročnike. Če bi na te pozabili, potem bi naleteli vsekar na negativne posledice. Moram poudariti, da smo kot eden največjih izvajalcev predvidevali restrikcije in zato smo, da bi zagotovili zasedenost naših montažnih storitev, ki je zagotovljena do pomladi 1970, sklepali večje pogodbe predvsem za turistične objekte, ki bodo zanesljivo v gradnji.

● S tem smo prešli že v naslednje vprašanje: kakš-

...izmenjava proizvodnje s tujimi partnerji.

ni so v grobem največji delovni načrti za leto 1970, ki naj bi tudi v prihodnje zagotovili podjetju postopno razširitev proizvodnje.

in dovolj delovnih nalog za člane delovne skupnosti?

»Ob turističnih objektih, ki sem jih že omenil in ki nikakor ne morejo priti pod udar morebitnih restrikcij, bo IMP usmerjalo svojo dejavnost v industrijske instalacije in klimatske naprave, kar zadeva področje montaže. V proizvodnji bomo skušali povečati serijsko proizvodnjo v obeh tovarnah, predvsem pa se bomo trudili, da bomo iz ekstenzivnosti v dejavnosti prešli v intenzivnost. Pri tem, še enkrat poudarjam, bomo morali skrbeti za visokokvalitetne strokovnjake v podjetju. Smatram, da smo v zadnjih letih, kar zadeva strokovni kader, premalo naredili in bomo morali vso pozornost posvetiti kompleksnemu izobraževanju članov delovnega kolektiva. Visokokvalitetni strokovnjaki so namreč poročilo IMP za nadaljnjo dinamično rast podjetja.

● Ob tej temi se je glavni direktor razvnel, nekoliko je povišal glas, saj se dobro zaveda, da bo podjetje tudi naprej konkurenčno na tržišču doma in v tujini, če bo njegovo delo sloanelo na ramenih visokostrokovnih kadrov. Od tega je tudi odvisno, ali namerava IMP v prihodnje še razširiti svoje dejavnosti, ali ima v svojih bližnjih načrtih še večje, oziroma pomembnejše investicije, smo želeli zvedeti naprej.

»Nimamo predvidenih večjih gradbenih investicij, pač pa predvsem vlaganje v proizvodna sredstva, v opremo in stroje. Pravilno izkoriščanje proizvodne in montažne sodobne opreme bo namreč zagotovilo podjetju nadaljnjo rast. Seveda bomo skušali razširiti asortima v klimatski in montažni dejavnosti. Letos bomo dobili 6245 kvadratnih metrov novih proizvodnih in skladiščnih prostorov, od katerih bo polovica namenjenih za uporabo CKV za proizvodnjo komfortnih klimatskih naprav, polovico pa za skladišča, ki so sedaj na obratu Trata. S tem bo dobila Trata prostore za povečanje svoje proizvodnje, saj je tako, Kosi, kaj?

● Stanko Krupak se je pred kratkim vrnil s poslovnega potovanja v tujino, zato smo njegov obisk navezali na vprašanje: IMP si je pridobilo velik sloves tudi kot zelo zanesljiv, natančen in točen poslovni partner, o čem bi lahko govorili?

»Prav sedaj smo v kooperacijskih razgovorih z nekaterimi zahodnimi poslovnimi partnerji, da bi obistojeno proizvodnjo izvažali in od kooperantov uvažali druge dele ter z njimi kompletirali domače

...živahnega pogovora

proizvodnjo za jugoslovansko tržišče. Izmenjava proizvodnje s tujimi partnerji nam namreč omogočila velikoserijsko proizvodnjo s tem dodatna vlaganja visokoproduktivne stroje in orodje.

»Podjetje sodeluje v ZRN s tremi partnerji: Siemensom v Münchnu, Wagnerjem v Reutlingenu in Mayerjem v Düsseldorfu. S temi poslovnimi partnerji nameravamo še naprej sodelovati, ne da bi razširjali našo dejavnost v montaži tudi na druge firme. Pri izvozu naše proizvodnje naletimo na večje težave, glede na cene, ki jih interese na Zahodu nudijo za naše izdelke. IMP mora še naprej pospešeno in poglobljeno delati na izvozu proizvodov, kar bo mogoče z večjim vlaganjem v sodobna proizvodna sredstva, ki bodo omogočila tudi znižanje proizvodnih stroškov in s tem konkurenčnost na zunanjem tržišču. Seveda pa zaradi izvoza nikakor ne sme trpeti naše domače tržišče.

Kar zadeva izvoz na Vzhod, bomo še naprej obdelovali tržišče v NDR, kjer končujemo gradbišče v Eberswalde in kamor že tri leta izvažamo naše televizijske pretvornike.

Prav sedaj smo v kooperacijskih razgovorih z nekaterimi zahodnimi poslovnimi partnerji, da bi obistojeno proizvodnjo izvažali in od kooperantov uvažali druge dele ter z njimi kompletirali domače

podjetje in s tem tudi montažno dejavnost.

● Na kratko smo se pomislili še pri Glasniku, ki izhaja že tretje leto in je namenjen obveščanju članov kolektiva širom po domovini in tudi zunaj meja naše dežele.

»Ni kaj reči, dober je. Nedvomno je vez, ki obvešča člane kolektiva o zgoraj navzdol, informira o dogajanju v kolektivu in njegovem poslovanju. Želel pa bi eno: razširiti je treba krog sodelavcev, med katere je treba vključiti še več tistih, ki delajo na terenu. Prav tako bo časopis vsakemu še bolj domač, če bo v njem našel odgovore na svoja vprašanja, ki zanimajo tako posameznike kot večje enote.

Na oba sogovornika bi lahko naslovili še dosti vprašanj, od reševanja stanovanjskih problemov do izboljšanja pogojev za delo pri montažnih storitvah, niti ni ostalo časa za hobije sogovornikov in osebne podrobnosti, pa smo pogovor sklenili z vprašanjem:

● Tovariš glavni direktor, vaša osebna želja ob prazniku republike?

»Da se bo podjetje še naprej dinamično razvijalo, da bo še naprej ustvarjalo ugodne finančne uspehe, da bomo imeli dovolj dela, da bomo dosegli zadovoljiv poslovni uspeh, da bo zadovoljen kolektiv kot celota in posamezniki znotraj naše delovne skupnosti.

A. P. V. S.

TV pretvorniki za vse programe in moči

Vzporedno z razmahom televizije v svetu je tudi naša država začela slediti razvoju televizijske tehnike. Prve začetke televizijskih prenosov v Sloveniji označuje postavitve oddajnika na Krvavcu. To pa je bila rešitev le za del Slovenije. Sledile so postavitve oddajnikov na Pohorju, Kumu, Nanosu in Plešivcu. Ti oddajniki pa se zdaleč niso »pokrili« vseh predelov Slovenije. Enak je bil položaj tudi v drugih republikah. Pojavila se je torej potreba po televizijskih pretvornikih. Naše podjetje se je med prvimi začelo ukvarjati z njihovim razvojem in proizvodnjo.

Za širši krog bralcev bo dobro, da na kratko pojasnimo princip delovanja TV pretvornikov. Kot smo že omenili, so v naši republiki predeli, ki so za televizijski signal »zasenčeni« (hrboviti predeli in zaprte doline), TV pretvorniki se namreč na izpostavljeni točki, kjer lahko sprejme TV signal od oddajnika oziroma TV pretvornika. Ta signal, potem — ojačen in pretvorjen — prenaša v zasenčeni predel. TV pretvornik ima torej nalogo, da sprejeti kanal ojači, pretvori na oddajni kanal in pošlje v dolino preko oddajnega antenskega sistema.

Naša država potrebuje nekaj tisoč takih pretvornikov samo za I. TV. program, približno enako količino pa še za II. TV. program, ki je že osnova za prenašanje programov v barvah.

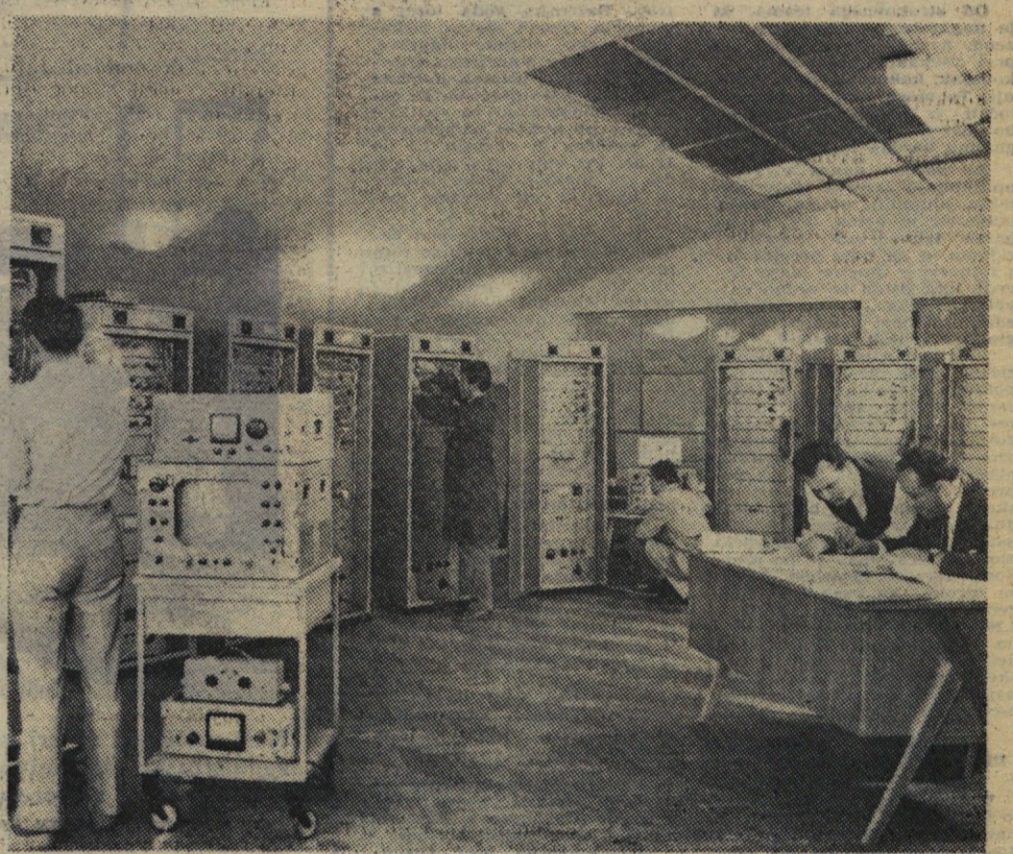
Razvojni oddelki našega podjetja v začetku TV pretvornikov ni le razvijal,

preko našega TV pretvornika moči 50 W, kar lahko smatramo za velik uspeh.

Poleg domačega trga in izvoza v NDR pa se nam obetajo naročila tudi iz drugih evropskih držav. Pogodba z Deutsche Post-Berlin za leto 1970 je že sklenjena. Ob koncu letošnjega leta bodo v našem podjetju razgovori s predstavniki NDR glede sklenitve dolgoročne pogodbe za izvoz TV pretvornikov do leta 1975. Velike perspektive pa imamo še na domačem trgu, saj še zdaleč niso pokriti s TV signalom vsi predeli niti za I. program, medtem ko se II. program na drugem UHF področju šele uvaja.

Glede na tako širok razmah televizije v črnbeli tehniki in hitri razvoj barvne televizije je tudi naše podjetje prisiljeno misliti na povečanje proizvodnih kapacitet TV pretvornikov za vse programe in moči. Seveda zahteva to tudi povečanje števila visokokvalificiranega kadra in celotnega šibkotočnega oddelka v Tovarni elektronaprav. Nujnost te problematike pa zahteva hitro izdelavo detajlnih analiz celotnega oddelka tako po programski kakor tudi po personalni plati.

Kvaliteta naših TV pretvornikov ne zaostaja za proizvodi znanih tujih firm. Dokaz njihove kvalitete je že to, da jih že tretje leto izvažamo v NDR. Po izjavah predstavnikov iz NDR so z njimi zelo zadovoljni, saj so stroški za vzdrževanje in servisiranje nizki, kar smo opazili že sami v garancijski dobi. Ob prazniku 25-letnice obstoja NDR so v Berlinu prvič prenašali televizijski program v barvi, in sicer

Končne meritve pri televizijskih pretvornikih, pripravljenih za izvoz, v naši Tovarni elektronaprav

NOVA DEJAVNOST: PROJEKTIRANJE IN IZVAJANJE BAZENOV Z OGREVANO MORSKO VODO

Vedno več pokritih bazenov ob morju

Med mnogimi dejavnostmi našega podjetja se je letošnja pomlad pojavila še ena. Na obalnem področju bodo namreč v prihodnjih dveh letih zgradili nekaj plavalnih bazenov, predvsem pokritih, od katerih si hotelirji obetajo podaljšanje turistične sezone za nekaj mesecev. Do sedaj smo se na tem področju ukvarjali več ali manj le z montažo cevodovodov in posameznih delov naprav za čiščenje bazenske vode; glede na nove perspektive pa smo se naloge lotili kompleksno, tako da IMP nastopa kot projektant in izvajalec celotne instalacije.

V investicijskem znesku za izgradnjo pokritega plavalnega bazena predstavljajo stroški za instalacije pretežni del. Namen tega članka pa ni obravnavanje celotnega kompleksa instalacij, temveč samo enega, vendar bistvenega sestavnega ustroja: priprave in razvoda bazenske vode.

Se prej pa nekaj splošnih pripomb o gradnji bazenov.

Vsak izmed teh načinov ima svoje specifične lastnosti; uporabimo način, ki ima pri dani gradbeni zasnovi več prednosti.

PEŠČENI FILTRI — NAJBOLJ RAZŠIRJENI

Pri izbiri filtrske naprave imamo na razpolago več filtrskih sistemov.

Filter s penasto maso ima poprečno sposobnost prevzemanja nečistoč in ga težko čistimo, še teže pa razkužujemo. Zato je potrebna večkratna menjava filtrskega materiala, kar povečuje stalne obratovalne stroške.

Naplavljeni filtri imajo najboljši mehanični filtrski efekt, njihova sposobnost prevzemanja nečistoč pa je zelo omejena. Zato se tak filter razmehoma hitro zamaši in ga je treba večkrat čistiti. Po vsakem čiščenju je treba filtrske svečke ponovno naplaviti, pri tem pa se filtrska masa troši in jo je treba prav tako obnavljati. Zato se ta filter bolj uporablja v industriji pri zahtevnejših pogonih, manj pa za pripravo vode za kopanje, še zlasti morske vode.

Peščeni filtri so še vedno najbolj razširjeni. Imajo še dovolj dober filtrski efekt in veliko sposobnost prevzemanja nečistoč. Kot filtrsko polnilo služi kremenčev pesek, ki ga pred uporabo operemo, na ognju posušimo in presejemo na zahtevano granulacijo. Strojovnjaki pa napovedujejo veliko bodočnost novemu filtrskemu materialu, imenovanemu »berkodol«. To je neke vrste »umetni pesek«, ki

ima boljše lastnosti od kremenčevega peska in bo verjetno v prihodnjih letih, ko bo v zadostni meri raziskan in sposoben za finančno konkurenco na trgu, pridobil splošno uporabnost.

Za pospeševanje filtrirnega učinka se vodi pred filtrom dozira sredstvo za kosmičenje nesnage: ta veže najfinjšje delce nesnage v večje enote, ki jih je filter sposoben zadržati. V ta namen najpogosteje služi aluminijev sulfat, ki se — razredčen v vodi — s posebno dozirno črpalko kontinuirano dovaja obtočni vodi. Za manjše bazene oziroma čistilne naprave pa uporabljamo tudi tkzv. kallalaun, ki se dovaja obtočni vodi s posebnimi patentiranimi dozatorji.

POLAVTOMATIKA PRED AVTOMATIKO

Obtočne črpalke postavljamo vedno tako, da so vsaj 1 m pod gladino vode. Pred črpalke se v sesalni cevovod vgradi predfilter za zajetje grobih delov, ki bi lahko poškodovali črpalke. Pri količini obtočne vode do ca 150 m³/h zadostuje en predfilter tudi za več črpalk; šele pri večjih obtočnih količinah dobi vsaka črpalka svoj predfilter.

Za izpiranje filtra nam služi zita komprimiran zrak, ki ga dobavljajo kompresor in bazenska voda. To izpiranje opravimo redno dvakrat tedensko oz. ko upor filtra naraste na 3 m VS. Za kontrolo upora je vsak filter opremljen s kontrolnim manometrom. Izpiranje filtra se vrši po obratnem postopku kot filtriranje vode. S preklpom potrebnih armatur

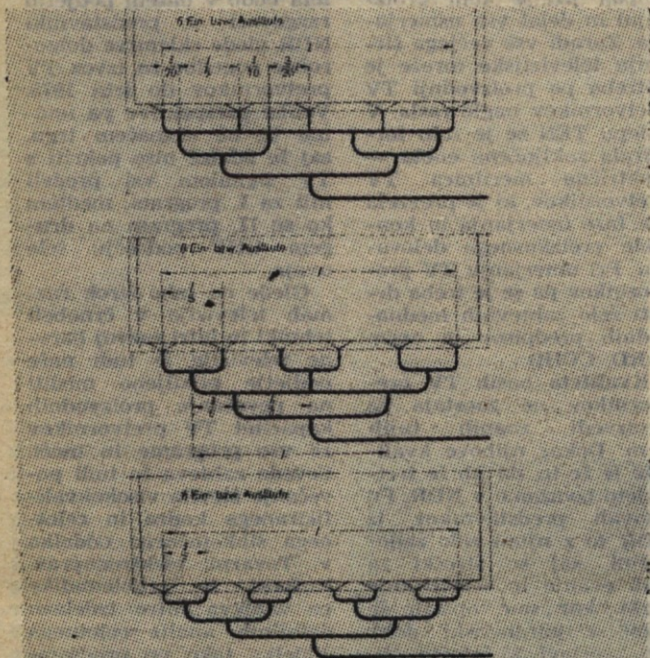
se preusmeri tok zraka in vode v obratno smer, pri čemer voda odplavi nabrano nesnago v kanalizacijo. Priporočljivo je, da ta odpadna voda sama prosto odteka v kanalizacijo, zato je treba zagotoviti zadosten premer obtočne cevi. Vodo, ki se porabi za izpiranje filtra, je treba v bazenu nadomestiti s svežo vodo.

Pogon filtra se lahko tudi avtomatizira. Kljub popolni avtomatiki pa še vedno ostane neko delo, npr. kontrola pH-vrednosti, kontrola presežka klor, nadomeščanje potrošenih kemikalij. Zato smatram, da predstavlja dober kompromis za vse večje bazene polavtomatika, ki zahteva samo en gib roke za preklp ročice od položaja »filtriranje« v položaj »izpiranje«. To omogoča vgradnjo preklpne armature na filtru, ki je pa neprimerno cenejša od avtomatike.

KLORIRANJE ZOPER

TVORBO VODNIH ALG

Za higiensko neoporečnost moramo vodi dodajati kemikalije, ki služijo tako za razkuževanje kakor tudi kot sredstvo proti tvorjenju vodnih alg. V bazenski vodi se namreč prične tvorba alg že po 6-urnem osonečenju bazena. V ta namen se uporabljajo v glavnem klorovi preparati, v manjši meri pa ozon in srebrovi preparati. Ozon je sicer najboljše dezinfekcijsko sredstvo, vendar je ozonska naprava v današnjih pogojih še tako draga, da za razkuževanje bazenske vode predstavlja neopravičljivo veliko investicijo. Razen tega zahteva strokovno posluževanje, ker je pri ne-

Principi pravilne vezave dovodnih in odvodnih priključkov na bazen

Od strokovnega teama, ki je angažiran za izgradnjo bazena, nastopi svojo vlogo kot prvi vsekakor gradbeni strokovnjak, kakor pri vsaki gradnji. Ta mora med drugim odločiti, iz kakšnega materiala bo bazen, kako bo lociran, globino bazena itd.

Za bazene danes v svetu uporabljajo različne materiale: jeklo, aluminij, umetne folije, polyester in beton, končno pa bazen lahko tudi enostavno zidamo in ga nato prevlečemo s folijami iz umetne mase. Seveda igra beton še vedno najvidnejšo vlogo, saj predstavlja edini gradbeni material za izgradnjo velikih bazenov.

Pravilna izbira lokacije je zlasti važna pri odprtih, nepokritih bazenih, kjer je treba razen drugih splošnih pogojev posebej upoštevati najpogostejšo smer vetra, bližino dreves in podobno. Globina plavalnega bazena naj v poprečju ne presega 1,5 m; za skoke v vodo pa je bolje zgraditi poseben bazen, ki ima ustrezno manjši tloris in večjo globino. Prav tako je po možnosti zgraditi poseben bazen za otroke. Na vseh delih bazena kjer globina presega 1,20 m, je treba na robu bazena na omenjeni višini predvideti počivalno stopnico. Filtrske naprave za čiščenje vode naj se grade glede na namembnost bazena.

KRISTALNO ČISTA IN HIGIENSKO NEOPOREČNA VODA

V bazenu se zahteva vedno kristalno čista voda, ki naj bo tudi higiensko neoporečna. To dosežemo s tem, da pri prvi polnitvi napolnimo bazen s čisto vodo, nato pa jo v obratno alno čistimo s pomočjo fil-

trov. Bazenska voda torej s pomočjo črpalk stalno cirkulira preko čistilne naprave, tako da se v določenem časovnem obdobju celotna količina bazenske vode prečisti. Ta časovna obdobja so za različne bazene po njihovi namembnosti različna in znašajo 1,5 do 12 ur. Pri tem velja najkrajši čas za manjše šolske bazene in najdaljši za privatne bazene.

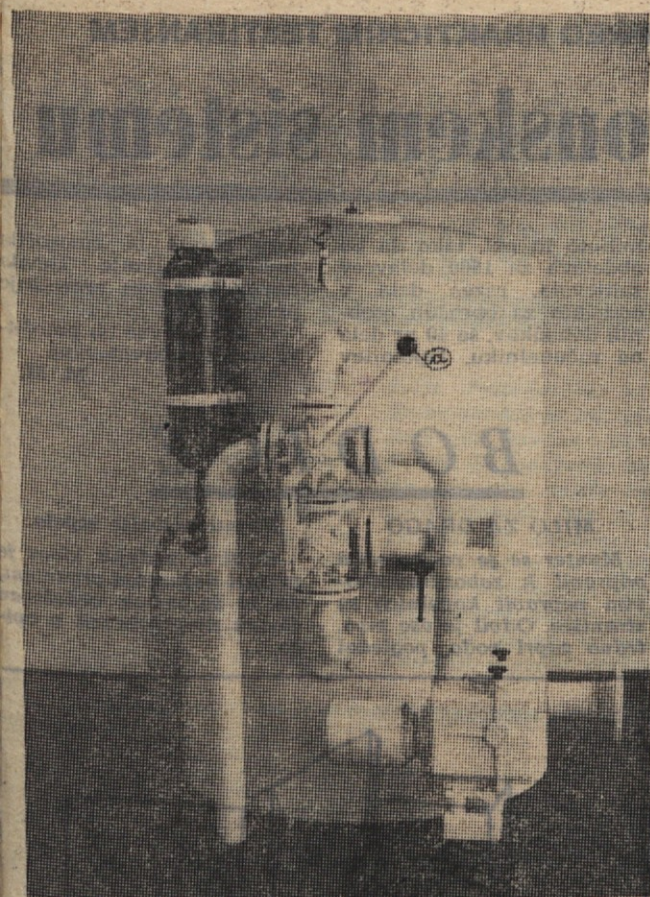
Gre torej za razmeroma velike količine vode, zato so tudi premeri cevovodov in gabariti filtrskih posod v primerjavi z našimi običajnimi instalacijami vode in ogrevanja razmeroma veliki. Zato je pri cevovodih upoštevati, da morajo imeti vse krivine zadostne radiuse ter da različni fazonski komadi, prirobnice in težke armature zahtevajo premišljen cevni razvod: v nasprotju primeru so izgube zaradi trenja prevelike, to pa predstavlja nepotrebno zviševanje pogonskih stroškov.

Za pravilno razdeljevanje vode pri njenem kroženju v bazenu moramo paziti na pravilno vodenje vodnih tokov v bazenu. To dosežemo s premišljeno namestitvijo dovodnih in odvodnih priključkov. V glavnem se uporabljajo trije načini vodenja vode, in sicer:

- vzdolžno, pri katerem se nahajajo priključki za dovod na eni čelni strani bazena priključki za odvod k filtrom pa na nasprotni čelni strani;
- prečno, pri katerem so dovodni priključki na eni vzdolžni steni bazena, odvodni na nasprotni vzdolžni steni;
- turbulentno, kjer imamo dovodne priključke v obeh vzdolžnih stenah, odvodne pa pri oz. v tlaku bazena.

Naši monterji se pri vsakdanjem delu srečujejo z vrsto modernih in zgodovinskih zanimivosti. Tako nastaja nova upravna zgradba PLAVE LAGUNE v Poreču okrog starinskega vodnjaka, ki nosi na svojem kamnitem robu letnico 1893, na zastavi vrh železnega ograjja pa celo 1841

Peščeni filter s prigradjeno obtočno črpalko in preklopno armaturo (s preklopom ročice za 90 stopinj je izvršen prekop vseh potrebnih armatur in iz stanja »filtriranja« se preide na stanje »izpiranje« ter obratno)

pravilni uporabi ozon strupen. Preparati srebra pa lahko povzročijo obarvanje bazenske vode.

Klor je dosegljiv v vseh treh agregatnih stanjih. Za manjše privatne bazene zadošča občasno razkuževanje vode in pri tem uporabljamo enostavno klor v tabletah, ki se v potrebni količini dodaja bazenski vodi. Vse javne bazene pa je treba kontinuirano razkuževati in uporabljamo za manjše bazene natrijev hipoklorit, ki se lahko namesti poleg filtrske naprave medtem ko je za klor-plin potreben poseben prostor, ki mora biti situiran nad terenom, dostopen samo z zunanje strani in opremljen z vodnim razpršilec, ki od stopa navzdol lahko celoten prostor izpere. Pri manipulaciji s plinskimi steklenicami je iz varnostnih razlogov obvezna uporaba plinske maske.

Ze iz tega je razvidno, da celotna naprava za doziranje klor-plina predstavlja večjo investicijsko vrednost, ki pa se pri večjih bazenih amortizira z nižjo nabavno ceno klor-a, torej z nižjimi obratovalnimi stroški. Pri bazenih z morsko vodo pa natrijev hipoklorit proizvajamo elektrolitično s pomočjo elektro-kloraparata iz solnih raztopin, ki se nahajajo v morski vodi. Tako pridobivamo razkužilno sredstvo z relativno najcenejšimi stroški, ker razpolagamo z osnovno surovino na kraju samem praktično zastoj, potrebujemo le električno energijo ter solno kislino za občasno čiščenje celice za elektrolizo. Če se v bazenu kljub rednemu dovajanju klor-a pojavijo alge, jih uničimo z običajnim sunkovitim kloriranjem ali pa dodamo vodi potrebno količino bakrovega sulfata, ki ga predhodno rastopimo v vodi.

Pri kontinuirnem kloriranju moramo redno kontrolirati presežek klor-a v vodi, ki mora znašati na izhodni strani bazena vsaj še 0,1 mg/l, ne sme pa presegati vrednosti

0,3 mg/l. Razen tega kontroliramo tudi pH-vrednost vode, ki naj se giblje v vrednosti med 7 in 7,6. Najugodnejša pH-vrednost bazenske vode znaša 7,2; reguliramo jo z dodatkom sode, če se nahaja v kislem področju, oz. z dodatkom solne kisline, če je voda preveč alkalna.

POVRŠINSKO IN GLOBINSKO ČIŠČENJE VODE

K pripravi bazenske vode spadata še površinsko čiščenje vode in čiščenje bazenskega dna. Delci nesnage, ki so lažji od vode, plavajo na bazenski površini in jih z obtočkom vode ne moremo zajeti; zato odplavljamo to površinsko nesnago z regulacijo nivoja vode preko pretočnih žlebov, ki so lahko različno oblikovani. V novejšem času se uporabljata zlasti zunanji pretočni žleb, pri katerem se nivo vode v bazenu nahaja v višini tlaka okrog bazena. Imenuje se tudi kvicarski pretočni žleb, ker so ga prvi uporabili v Švici. Pred klasičnim notranjim žlebom ima nekatere prednosti, zaradi katerih se vedno bolj uveljavlja.

Pri manjših bazenih pa v ta namen uporabljajo v glavnem posebne regulatorje za površinsko čiščenje, imenovane »skimerji«. Ti imajo vgrajeno posebno regulacijsko loputo, s katero lahko tudi ročno reguliramo razmere med odsesanimi količinami vode s površja in z dna bazena. Za odstranjevanje delcev nesnage, ki so težji od vode in se vsedejo na dnu, se uporablja poseben sesalec, ki ga s pomočjo d-oga vodimo po bazenskem dnu. Posebna črpalka ustvarja na njegovem ustju potreben pod pritisk, ki predmete skupno z vodo poseja z bazenskega dna.

Ker se zavedam dolžinsko omenjenega obsega tega članka, sem skušal v skopih obrisih omogočiti delni pogled v novo panogo našega udejstvovanja. Če mi je to s tem stavkom uspelo, je bil namen uredniškega odbora in avtorja vsekakor dosežen.

M. P.

REDEK POKLIC V NAŠI RAZNOVRSTNI DEJAVNOSTI

KONEC KRASI DELO, IBRO GA PA SKLENE...

Ibro pride na naša delovišča vedno zadnji. Delu monterjev centralne kurjave postavi prav debelo »piko na i«. Njegove roke ustvarjajo pašo za oči, predvsem pa velike energetske prihranke. To pa tudi pomeni, da je vedno v časovni stiski in da ga investitorji najbolj pri-ganjajo...

Ibro Karajić, 36, je namreč VK izolater. Naprave v kotlarnah in spodnjem razvodu centralnih kurjav obdaja z žlindrino volno v aluminijasti pločevini.

Okoli poldneva smo ga zmotili v spodnjih prostorih bodoče glavne recepcije hotela ISTRATURIST v Umagu. Po tleh okoli njega stoji polno ravnih in zavito formiranih aluminijastih cevi debeline, da jih komaj objameš z obema rokama. Pa svetijo se, kot bi bile zlikane. Večina dela v tej stavbi pa je že opravljena. Prav lično je videti vse skupaj.

Tako skrbno in vestno kot njegovo delo pa je izdelana tudi njegova slovenščina. Ibro je namreč doma izpod Korduna, v obraz skoraj na moč podoben igralcu Anthonyju Quinnu, v razgovoru pa šele čez čas spoznaš, da — najbrž — ni Slovenec.

»Saj sem pa pri vas že 16 let in tudi moja žena je Slovenka, pa ni nič čudnega, da sem se naučil slovensko. S svojima otrokoma skupaj sem se učil, saj bi mi bilo sicer že pred njima nerodno, če tega ne bi obvladal...« pravi.

Ko zavijemo v sosednji bife na kavico, se spomni, da tedaj, ko je prišel v Slovenijo, še nismo popili niti približno toliko kave kakor sedaj.

Svoje obrti se je naučil pri Termiki, potem je 2 leti delal v Švici in prišel v naš koprski obrat iz ljubljanskega podjetja Izolit.

»Pa tudi prej, ko sem bil pri teh podjetjih, sem že velikokrat delal za IMP. Tam smo veliko delali po vsej Jugoslaviji in sem bil malo doma. Zato sem se odločil

za IMP, ker imam stanovalništvo in družino v Izoli, pa jo nerad zapuščam za daljši čas. Tu se lahko vsak dan vozim domov in to mi veliko pomeni.«

»Pri nas je Ibro specialist za izolacije z aluminijasto pločevino, Jože Cepovič pa za izolacije z mavčnim premazom. Ponavadi delata skupaj, le kadar se elo mudi, kot sedaj, pa vsak na svojem gradbišču.« nam pojasni šef montaže Jože Peterle. Aleksander Herman, vodja koprskih komercial, pa pristavi:

»Lep poklic je to in na geometrijo se moraš razumeti, ...naš Ibro pa je mojster svojega poklica!«

V Švici se je Ibro naučil tudi nemščine, predvsem pa si je prizadeval izpopolniti svoje strokovno znanje. Pravi, da si je tam nabavil zajeten priročnik z več kot 700

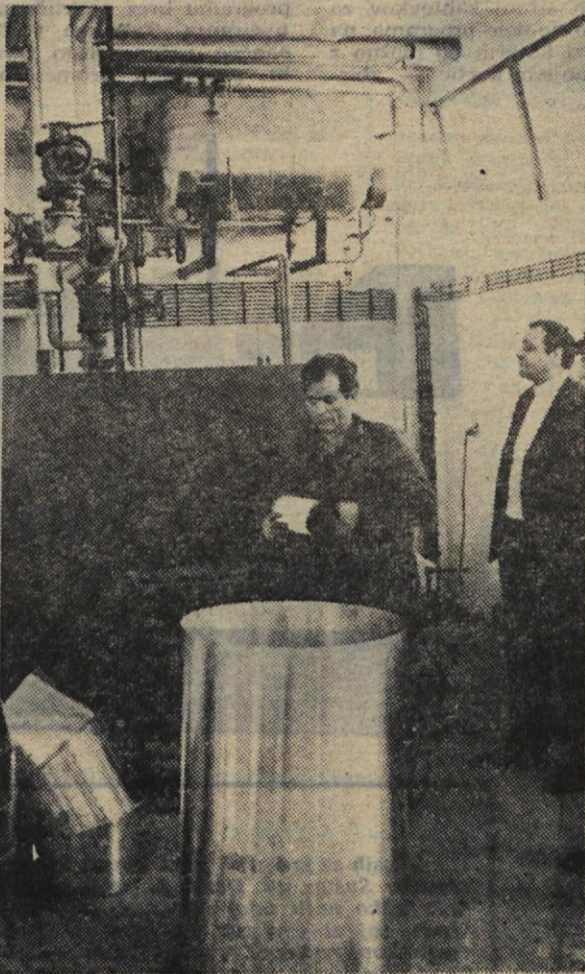
stranmi »Handbuch für Isolierung« in ga preštudiral.

»Sijajna je ta knjiga, vse oblike plaščev so v njej detajlno opisane, z vsemi podatki o izgubi kalorij na dolžinski meter v posameznih izvedbah... Večkrat sem jo moral že posoditi svojim kolegom po stroki, sedaj pa je že dalj časa ne dobim nazaj: zvedel sem, da jo je dal eden izmed njih svoji sestri pretipkati...«

Avta še nima, ker njegova žena zaradi dela z otrokoma daljši čas ni bila zaposlena. Sedaj pa že zbira prihranke zanj. Njegova največja želja pa je, da bi mu v prostorih obrata uredili manjšo delavnico, kjer bi izdeloval plašče za izolacije in bi jih na gradbišču le še montiral.

To pa so mu v obratu že obljubili.

A. P.

PROGRAM ZA OBRAČUN IN KNJIŽENJE OSEBNIH DOHODKOV PRED PRAKTIČNIM TESTIRANJEM

Osební dohodki po elektronskem sistemu

Sredi novembra je zunanji sodelavec podjetja Commerce — programer Viljem Gruber, ki koordinira in teoretično testira programe za naše podjetje, prikazal na našem računalniku DATA zaključno teoretično testiranje osnovnega programa za obračun in knjiženje osebnih dohodkov. Ta program je tako po mnenju delavcev naše finančno-računovodske službe kakor tudi po prepričanju samega programerja prav gotovo doslej najzahtevnejši program, ki je oz. bo stekel na našem računalniku.

Pot do teoretičnega testiranja programa je dolga in zahteva, če naj bo program dober, sodelovanje večjega števila ljudi. Osnova za programerjevo delo so tako imenovani organizacijski zahtevki, v katerih morajo biti natančno navedene vse podrobnosti, tako da programerju preostane res le še rutinsko delo kodiranja in teoretičnega testiranja. Tako so npr. pri izdelavi organizacijskega zahtevka za ta program sodelovali direktor finančno-računovodske službe, glavni računovodja, vodja knjigovodstva enega zunanjih obratov, vodja oddelka za obračun osebnih dohodkov in samostojni organizator.

Razen tega je treba zagotoviti pravočasno tiskanje obrazcev in kartic ter vso drugo potrebno opremo, kar je le na videz enostavno delo, v resnici pa sta zlasti priprava in tiskanje obrazcev na neprekinjenem traku zahtevno strokovno delo.

SEDEM KILOGRAMOV PAPIRJA

Organizacijski zahtevek za program obračuna in knjiženja osebnih dohodkov je obsegal 9 tipkanih strani zahtevkov za osnovni del programa in 7 tipkanih strani zahtevkov za pomožne dele programa, na osnovi katerih bo možno z vlaganjem kartic — zbir-

nih listov osebnih dohodkov delavca — dobiti nekaj zelo koristnih spiskov.

O samem obsegu programerjevega dela pa bo laiku verjetno precej povedal podatek, da tehta papir, na katerem so navedeni programski izkazi, skupaj s karticami, na katerih so v magnetnem traku zapomnjeni programski ukazi za osnovni ter za vse dodatne programe, skoraj 7 kg.

Osební dohodki so prav gotovo zelo občutljivo področje, zato si v podjetju ne moremo dovoliti, da bi prešli na obdelavo po novem programu brez praktičnega testiranja. Tako so v finančno-računovodski službi predvideli tromesečno

vzporedno kontrolo obračuna osebnih dohodkov po obstoječem in novem načinu, in sicer za obrat CKV Koper in obračunsko enoto livarne v Ivančni gorici.

PREDVIDEVAJO PRECEJSNJE PRIHRANKE

Če bodo program in naše operaterke tudi praktični test dobro prestali, potem bodo izpolnjeni skoraj vsi pogoji za uporabo programa v prihodnjem letu. Potrebna bo še praktična izpolnitev znanja vseh 8 operaterk, ki so predvidene za delo na tem programu, in dokončno zagotovilo za uporabo kakega drugega enakega računalnika v primeru, če se pojavi na našem kaka okvara.

V tem pogledu je situacija dokaj ugodna, saj enake računalnike v Ljubljani že zdaj uporabljajo še podjetja »Iskra-PSO«, »Autocommerce« (2) in »Koteks Tobus«. Upati je, da bodo vedno vsaj 4 operaterke in vsaj 2 obstoječa računalnika sposobna za delo. Ob tem naj navedem podatek, da je DATA od 25. marca do danes zaradi okvare počivala vsega skupaj le 30 delovnih ur.

Po predvidevanjih naj bi obdelava osebnih dohodkov na računalniku za enega delavca trajala približno

minuto in pol, tako da bo obdelava za 1500 delavcev zahtevala, razen dela v oddelkih za obračun osebnih dohodkov, še 40 ur dela na računalniku. Izpolnitev

tega načrta bi omogočila tudi zmanjšanje števila nadur in s tem precejšnje prihranke.

O tem pa več ob potrditvi naših predvidevanj. M. M.

BODICE

MILO ZA DRAGO

Monter se je po naročilu odpravil k zobozdravnikovim popraviti kopalnico in stranišče. Odvil je vse pipe, trdno zaprl vodo, pogledal

Ni mu najbolj uspelo.

Kajti iz zadnjih klopi je prispel nasproten argument, da se še noben nedelaven človek ni preobrazil v opico...

SKRBI

- Kadar odhajaš na službeno pot, me zelo skrbi...
- Ne skrbi, miška, saj se bom kmalu vrnil.
- No, saj prav to me skrbi...

v beležnico in se poslovil: »Čez en mesec spet pridem... takrat ste na vrsti.«

Zobozdravnik bi kmalu kap od jeze, ko je ugotovil, da en mesec ne bo mogel uporabljati ne kopalnice ne stranišča.

Monterjev odgovor pa je bil kratek in prepričevalen: »Takega sistema dela sem se pa prav pri vas naučil, dragi tovariš doktor...!«

PREOBRAZBA

V šoli je učitelj pri biologiji skušal prepričati učence, da je prav delo preobrazilo opico v človeka.

FANTJE, DEKLETA IN SKRAT

Baje postajajo stiki naših deklet iz poslovne stavbe s strojnimi stavci iz sosednje tiskarne ČGP »DELO« vedno tesnejši in pogostejši.

To ni nič čudnega, saj naša dekleta so mlada in »fejst«, sosednji fantje pa tudi niso od muh.

Dobro pa je le, da ne tiskamo GLASNIKA pri sedovih, saj bi se potem še bolj kot sedaj bali — tiskarskega škralta!

DEDNA ROKA

Delavec se je prišel k direktorju obrata pritožiti, da ga je sekretar zaradi nerednosti nahrulil:

»Prepovejte mu to, ne dovolim, da bi me hrulil!«

Direktor je skušal vplivati pomirjevalno:

»No, saj vendar vidite, da ne zmorem vsega sam...!«

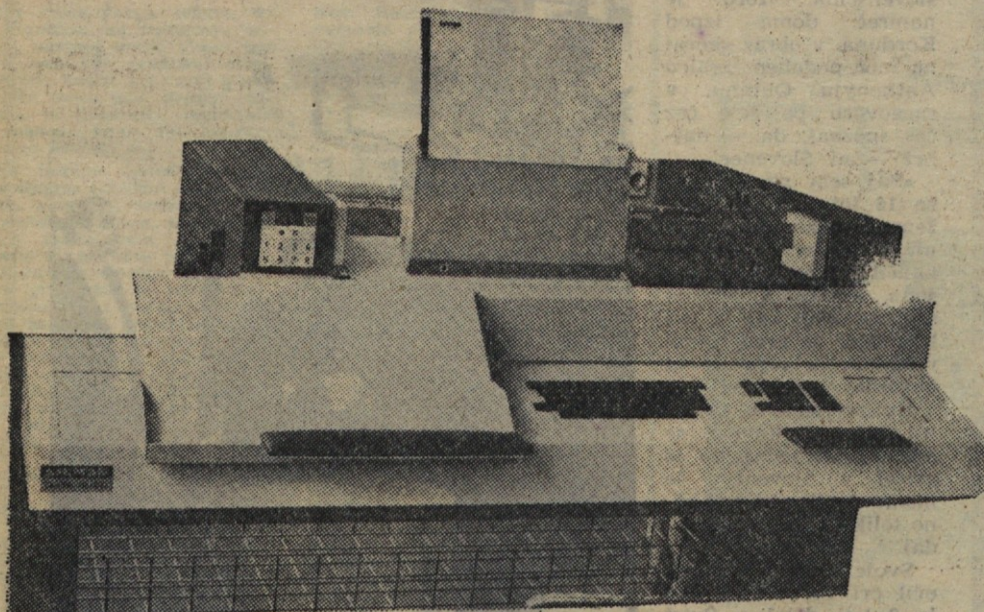
USTREZNA ZASEDBA

Včasih se je kovač pisal Kovač, krojač Znidar, čevljar Šuštar itd. Danes je pri modernih poklicih težko najti tako skladnost poklica s priimkom, saj si verjetno ne moremo predstavljati priimkov, recimo: ...golog, Saldakontist itd.

V biroju za organizacijo in mehanografijo v našem podjetju pa je glede tega prav gotovo iz-

jemna kombinacija. Začetne črke imen treh operaterk na Dati 8000 tvorijo skrajšani naziv največjega proizvajalca elektronskih sistemov na svetu, IBM: Irena, Bernardka, Magda.

Podjetje ima za sedaj mini računalnik Siemag Data, toda omenjena kombinacija naravnost prerokuje izdelovalca našega bodočega računalnika.

KRATEK KOMENTAR PO NAŠIH IZKUŠNJAH Z MLADIMI

Ali sprejeti vajenca, ki je razveljavil učno pogodbo, v delovno razmerje?

Pred 10 leti, ko je bil obseg našega podjetja še manjši, smo kadrovali vajence iz Ljubljane in okolice. Le malo je bilo vajencev, za katere smo morali preskrbeti tudi oskrbo, to je hrano in stanovanje. Z razširitvijo podjetja pa so se potrebe po vajencih, to je po novem strokovnem kadru, katerega si je podjetje

želja. Prizadevnost in delovne navade so bili pri teh vajencih vredne pohvale. Res je, da podeželske osnovne šole niso dajale takšne predizobrazbe, kot jo dajo ljubljanske osnovne šole; kljub temu je bil uspeh tako pri praktičnem kot pri teoretičnem pouku zadovoljiv. Ta uspeh so vajenci dosegali s svojo pridnostjo

kjer smo gostovali, so bili prenapolnjeni, zato smo morali preusmeriti naš izbor vajencev s podeželja na Ljubljano.

Res je, da smo imeli sedaj vajence, katerim ni bilo treba iskati oskrbe, in pričani smo bili v njihovo disciplino in dober odnos do dela, saj so bili ti vajenci

V zadnjih letih je prav zato prišlo do precejšnjega števila razveljavitev učnih pogodb. Mojstri in vodilni monterji se pritožujejo: »Vse bi še zmogli, le vajencev ne moremo več pripraviti k poslušnosti...«

Precej vajencev, ki so razveljavili učno pogodbo, je želelo vstopiti v delovno razmerje pri našem podjetju. Pojavila se je miselnost, da je bolje biti v delovnem kot v učnem razmerju: na ta način bivši vajenec dobi plačo, ki je bistveno različna od vajeniške nagrade, gredo mu vse pravice iz delovnega razmerja, računa pa še, da mu bo podjetje po nekaj letih omogočilo obiskovanje večerne ali dopisne poklicne šole in poravnalo pripadajoče stroške ter mu morda priznalo še nekaj dni študijskega dopusta.

Vajencem, ki niso prizadevni in ne dosegajo zadovoljivega učnega uspeha, ter je bila zaradi tega z njimi razveljavljena učna pogodba, pa špekulirajo kakor smo zgoraj opisali, ne bi smeli omogočiti sklenitve delovnega razmerja z našim podjetjem. Saj bi na ta način storili krivico vsem prizadevnim vajencem. Tudi ti bi se ob takih zgledih pokvarili in kvaliteta učnega uspeha naših vajencev bi padla daleč pod vsa pričakovanja.

Zato je Upravni odbor priporočil vsem obratom, naj ne sklepajo delovnega razmerja z vajenci, ki so razveljavili učno pogodbo, razen v izjemnih primerih, ko je vajenec res prizadeven, ima voljo in interes do dela, pa ne more izdelovati v šoli, ker je imel brez lastne krivde nezadostno predizobrazbo. Saj vemo, da mnoge podeželske šole res ne morejo zagotoviti takšnega uspeha kot dobro organizirana osnovna šola z modernimi sredstvi.

Vendar pa morajo postati ti primeri — poudarjamo — resnična izjema!

F. L.

Na Julko smo lahko vedno računali

Neusmiljena roka ubijalca je tokrat pretrgala življenje Julki Zlebnik, delavki v naši tovarni na Trati, in sicer v 56. letu njene starosti.

V podjetju se je zaposlila 2. oktobra 1963 in je ves čas, vse do svoje tragične smrti,

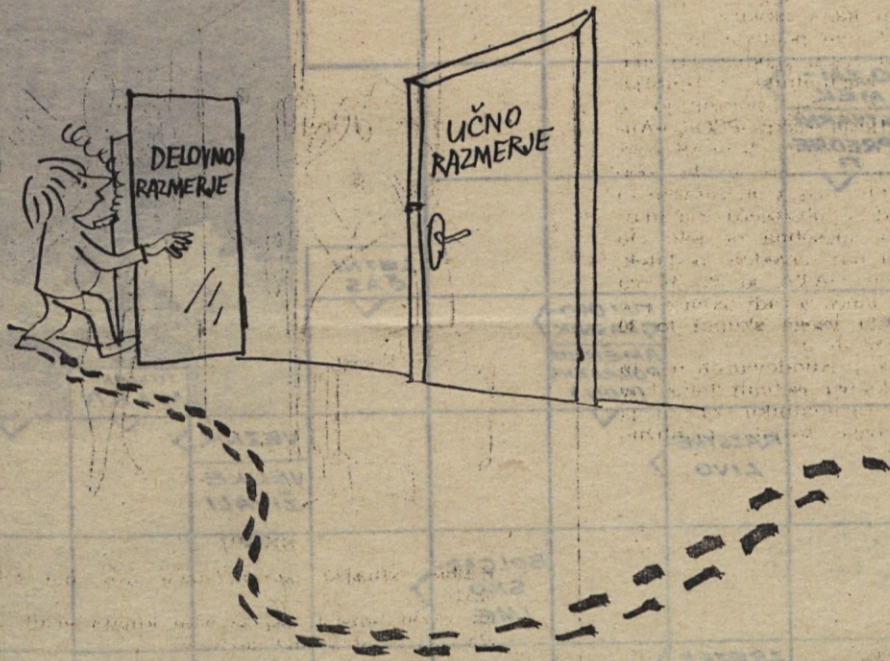
ostala zvesta naši delovni skupnosti. Delovne dolžnosti je opravljala vestno in uspešno ter je bila zaradi tega večkrat tudi pohvaljena.

V zasebnem življenju je bila skromna in tiha ter je ves čas svojega dela mislila tudi na bodočnost. Hotela si je s prihranki zagotoviti mirno življenje po upokojitvi.

Med člani delovnega kolektiva je bila zelo priljubljena. Zaradi njene vestnosti in poštenosti so jo vsi spoštovali in cenili. Z njenim odhodom pa je kolektiv izgubil dobro sodelavko, na katero je lahko vedno računali.

Ohranili jo bomo v najlepšem spominu.

R. B.

vedno samo vzgojilo, povečale. Ljubljansko zaledje jih ni moglo več zadovoljiti. Izbor vajencev se je vedno bolj usmerjal na podeželje. Število vajencev je iz leta v leto raslo. S tem so se pojavile potrebe po oskrbi za vajence, saj je bilo nad 90 odstotkov vajencev s pode-

in prizadevnostjo, skratka z delovnimi navadami, ki so jih prinesli s seboj od doma. Tudi skromnost je bila odlika teh vajencev.

Po gospodarski reformi se je položaj spremenil. Naenkrat je nastalo veliko povpraševanje po prostih vajenskih mestih. Domovi,

pod stalnim nadzorstvom svojih staršev.

Pokazalo pa se je prav nasprotno. Zahtevnost, domišljavost in nedelavnost so bile značilnosti mnogih naših vajencev, da o delovnih navadah sploh ne govorimo. Učni uspeh v šoli se je slabšal.

(TUJE) MISLI

Ljudje bi bili zares strašni zločinci, če bi res potrebovali vse zakone, ki so si jih ustvarili.

Poprečje je tudi, če ima nadpovprečen učenec podpoprečnega učitelja.

Zelo nevarno je imeti vedno prav.

Napotek za uspeh v debati: čim slabši so argumenti, tem glasneje jih je treba povedati.

Težko je protestirati s polnimi usti.

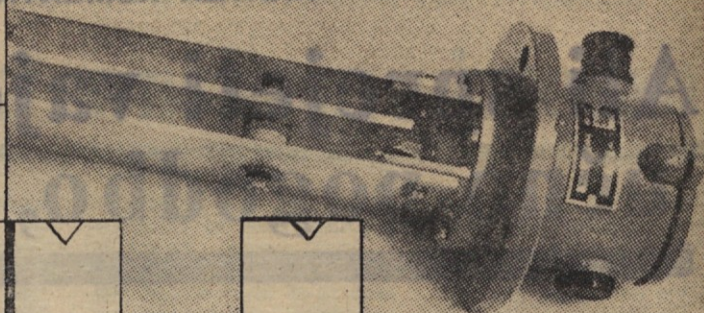
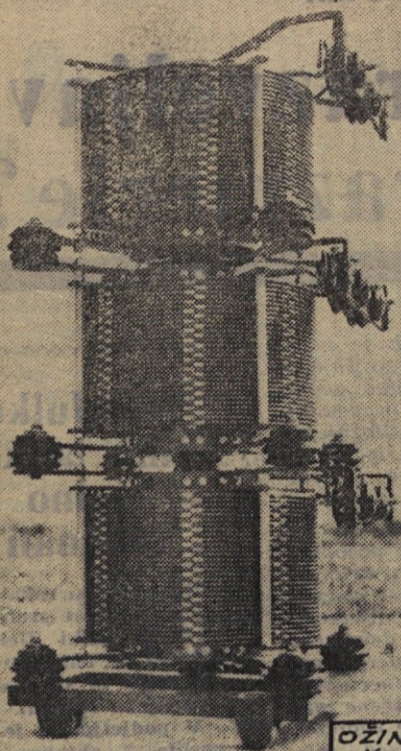
Za neprijetne resnice pozna življenje samo eno zdravilo: z njimi se je treba sprijazniti.

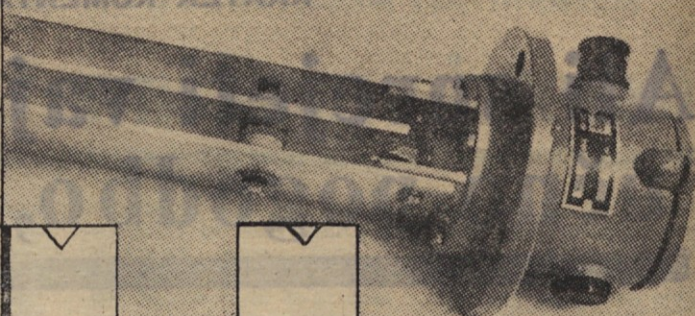
Laže je prestaviti goro kot prebiti človeške predsodke, ki izvirajo iz posameznikove omejenosti.

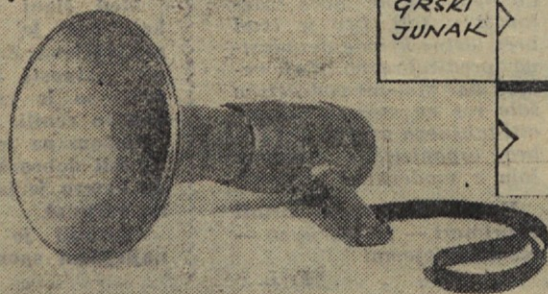
Gledé na nedavne težave je res treba uvesti tudi Dan-varčevanja z električno.

Točnost je tisti posebni čut, ki vam omogoči priti v službo točno samo zato, da lahko ob kavici in časopisu zabavljate nad zamujanjem drugih.

IMP Glasnik izdaja delovna skupnost IMP — Industrijskega montažnega podjetja, Ljubljana. Izhaja mesečno v 2500 izvodih. Uredništvo in uprava, Ljubljana, Titova 37. Ureja uredniški odbor. Glavni urednik Edvin Štepančič, odgovorni urednik Aleksander Perdan. Tisk in klišej: Tiskarna Ljudska pravica v Ljubljani.

AVTOMO- BIL CITROEN	VAROVAL- NA NAPRAVA	PIJAČA VOJAK				
TERMIN TUJE Ž. IME ČRKA						
			NAŠE LET LI- ŠČE	TITOGRAD	KERSNIK JANEZ	ISTA VOKALA
DEL VKA V LABORA- TORIJU ZAJMEK ŠALE		AZIJSKA DRŽAVA NAELEK TRENI DELCI				
	O, ZAI- MEK STVARNI PREDME- TI					
NIŠKA TOVARNA ZOLAJEV ROMAN		TUJ DVO- GLASNIK AMERIINA POKRAJINA (FON.)	LETNI ČAS			
		RAZSTRE- LIVO		VEZNIK VELIKE ŽIVALI		
			BOLGAR- SKO IME			
		ZREZEK TURŠKI VELIKAŠ				
GRŠKI JUNAK			SKANDINAVSKO M. IME TUJA ČRKA	LAT. ZLATO		
					NORD JUG	
	DEŽELA V ARABIJI					

NA GRADNA KRŽANKA

Tokrat spet objavljamo za krajsanje ur med prazniki ob dnevu republike nagradno križanko z nagradami v običajni višini (40, 30, 20 in 10 dinarjev). Rešitve pošljite — z oznako avtorja seveda — v zaprtih kuvertah s pripombo

»Križanka« na tajništvu podjetja v Ljubljani, Titova 37, najkasneje do 15. decembra. Upamo, da boste izdelke našega podjetja po gornjih fotografijah brž prepoznali in jih tudi pravilno označili!